

Language: Aguna

Book: Acts

Acts

Chapter 1

1 Tofílu ronrontó le tiin wémà jeŋkɔatò à un ɔrɔn nū có enuke'yesu wɔ kiqé enuke ikprà gakémé keé ito. **2** I và séndó gbekiké wokɔe yi jiŋkó ɔnú kéké gboò né woàcyei kéké yé ɔnúsé wé inú ɔnnukəbé à méké icàn sigbé àmédədɔwò ənə àwòà dènèwò. **3** Lé yé fukpékpewò ɔngbéà ɔndé dæèkià ditsà nè wò agbéagbè ɔzé nénédé le ɔnkékéé hoòkà gbràmè le xònù còmawu yé fié dudú. **4** Ké ikppè lé wégbè déà édé esé nè wòbè: mi énùnà kékéé yousalem o, mixosò kpó énunà kéké yé fofoà dé, kékù ɔnxònù cò némi à. **5** Yohana dé ci tà nèàmè kidé éci ganjné kókó a lé madiñdi mè. **6** Ménai kékéé amédədɔdò àwò gbé bòà, wokà yesu sè be:axòtò éfic duxòù mé israel xòtòn a? **7** Yesu doju wé bé: miàwuyàà, unhiàn kéké mià nyàn ganèmè alò ɔntà dò dè lé yé gusèn nu à ò. **8** Nè, miésxò ɔnusèn, imiànyi tig kunudòwò wò lé yerwsalem kidé yuda seé kidé samaria ivà séj sèndé xinxéà yé sen xò. Nyidò latrɔzù zùbrù i wreti latrɔzù hù kez gboxòi axotòà ye ɔnkeke gaygan, ke nyi ačò ye ɔnkekeà nà dò. I awamè bø, amèsiamè ke ayò a **12** Tfia wòtròcò amitòaà ji và yeruslem età ji diŋudi kide yerusalen si gbe kpøti dekà? **13** Ke wò dò eduamèà, wòyi jiŋkui xø kemè wonɔn amè amédòdawo nyi:petro, kidé yoyanes, yakobo kidé andré, filipo, kide toma, bartolomeo, kide simon, amède kisinònò ye habɔbɔmetò wo kide yuda yakoboye vi. **14** Amè dekàwo cawò inyi: Maria, yesu ye nana kide yesu ye novù ɔnuciwò amèlawò séé xonènu kide susu deké i na le xo véxéqé. **15** Le ɔnkeke ɔnawò mèà, xɔsetò ke wò hehrèmè anòn sigbe anò kàtò enøa, wòbò i pétro cò jete le wòmè i nù nè wòbè. **16** Noviuwò èlèbè mawunyòn ke gbongbòn kókó a nù dè tò fiò daviol ji, cò yuda, à nànà mè. **17** Yuða nyi miamè tɔdeka, i wò yéti le subɔ sùbòdòla mè. **18** Ifia, yuda cò enuwɔn ke iwaye ho sey xre anyigban dékà, anyiba ɔnnaji i va gejendò ikù nø. Ye xodawò, i ye xodamènùwò kaxren. **19** Amè ke le yerusalema wo see va se enye la, enøa wòcò ɔnkò nè anygba ɔnna be: "Hunyigba" ke woyɔnè le wo gbemè be "Akeldama". **20** Dobe wogrɔen dè le psalnowò mè be:yexo nadi mateleto i amè dekin ɔnka nò mè o! wogbe yrɔen dè cà be amè bulɔmè naxò ye dò! **21** Tadoa, ɔnucù ke ɔnnè kide mi ga ke axoitò yesu iyino igbɔnɔa wole mia mè. **22** Ca yohanes mawucide tanamètòà ye gɔmaje je va sen de gbekike wo cøe ju le miagbøa, ɔnucù itawodomètò deki nazu kunudetò ne ye fɔnfɔn a kpede mia ɔnu. **23** Enei wocan amè amève dè wo ɔnkur mè: woinyi yose ke woyɔnè be barsaba, igbe yonè be yusto kide matia. **24** I wo xøde nu be; "Axotò, ewo inyà amègbeyo wò sée wò jima. De amè kéké ecan le amè ameve ilwò mèa disà. **25** Nanè àwa nɔn subɔ subcdci ilamè sigbe amobébè enø de yùdà tohò yùda gbe edɔ ila iyi de tahò ke yeztà jia. **26** Le ɔnna yé ɔnna yé ɔngbea, wo jrenu de amè amèwea wo ɔnù. Enu a je matiaji, iwcɔcø kpe de amedɔ dɔwride kawo ɔ.

Chapter 2

1 Ke wodu ọnidilaməjuzan ye ọkeke jeŋko tɔa gbea wosée wovabò de oxò qékaàmø. **2** Zedekà erudekà dilò jiŋkui sigtenx ayaxoxo enø ixø axo kemø wole à sée. **3** I wokpò eruđekà, sigbenø ezo ye de enø, ji de wò domètò desiađeji. **4** Gbogbo kókɔa dò wòsee mœi wotɔ egbe vovovowò dòdò. **5** Le ganamøa, yudatò vɔn mawu ke cò xieamødukɔn desiađe mœawo no yerusalem gànàmø. **6** Ke enu djà, amøhà gaŋgan qékà tɔzin ivà bø. Enyø vɔ tewò qđobe wo séé ke amø siamø le dò egbe vovoawò. **7** Wòci yoa i la nù be: kanø ọnyi gale liatòwò inyi amøke le xonua wò a? **8** Ne inyi mo i amøsiamø le se ye nyɔawò gomø leyeytà ye gbemø kò? **9** Amøke và,wò cò partia,media kiđe elam, mesopotamia, yudeo kiđe kapadokia, pontio kide asia. **10** Frigia kide pam fila, egypte kiđe libia ye kpađeka ke le kirene ọua. **11** Amøđowo cowo co roma. kreta kiđe arabia. miawo ke va wo see a, etegnyi yudatɔ, etgnyi trɔtci va trɔgu yudatɔ ca miawo see mile see ke wo le nù mauri ye nu jiŋun wò le miaŋtytawo gbemø. **12** Enei wò còkà,iciya, ile ka wò qekiwò sebe,cc enulá gomø qđee? **13** Amøđekawò tɔwò wewé dodo wo be: anà ile mu wò. **14** Pero kidé amøuri dekààwò cé jete i ikögbejiji inù nèwòbe: yuda -ŋicuwø kide miawò ke nònø yerusalem awò, minà nà tiŋnɔwo nà yi tò mè nèmi. **15** Dabe ọnjì áhai amøawò numù sigbenø milebu enø; dabe ọkeke ye gaxoxo amøtòatò ùnyi. **16** I la nyi enyø ke wònudè tò enyɔnù dëtò yoel ji be: **17** Avamø i le ọkeke kpætiawò mè à, mawu inui, le màtòrò tiŋ gbogbo kòde jtira an see ji, i miàwri ọncuwò kiđe nyaruvi wòanu enyɔdè, deke jiɛviwò akpo ọntegàwò, i amøganxòwò à kù edrowo. **18** I le ọkeke ọnawomøa, matvø tiŋ gbogba kòde tiz dòdòj ùcnyø qđe. **19** I maànà i nukunu wò là do le jiŋkui ideswo le anyigban ji, ehù kiđe ejo kide azøbabra kpitii. **20** Nyidɔ latrɔzù zùbrù i wreti latrɔzù hù kez gbɔxòi axotɔà ye ọkeke gaygan,ke nyi aço ye ọkekeà nà dò. **21** I awamø bø, amøsiamø ke ayò axotɔà ye ọkooaa, woadee. **22** Israel ọncuwø, miđoto enyɔlawo! yesu nazaretetøa, ọncu ke ọna maurna kpèđoji mi le to enujoaauwo kide nukunuwò kide desiwò ke mawr wò toji le miämè minyaë ye en. **23** Amøke,wò cò deasi le maur ye dajudòdòde kidé nyànyàdè à nu ke mità enu majɔmajɔ wɔtòwò lɔji ikren de atiyù iurù. **24** Ye ke i mawu fò jete, ke ici eku ye veve wò nu, ke ọteyù gan oa ta. **25** Dobe david nù cò ọñù dè be ... ọkpɔnø axotɔà le tiŋkuri mè daa, dabe ele tiŋ dusinø be ekò ọkadù le agomøn o. **26** Ye idɔ i tunji kpo jyø, i tiŋ de cò aseye, ẽn tiŋ ọntiran cà là gbondemø le mòkpòkpo mø. **27** Dobo ọka gbe tuŋkpɔri de ekùtamø o, i ọkanà be ye mawumø moa nanyinyø. **28** Ewo ina i ọnya agbemøø wò ewo inà i ọqdó kide jyø le tò ypeuir mø. **29** Ọncuwø kide nɔviwò, emò jibɔdè, kide nɔwiwo, emò lè be, be mè nunyo nà mi kide jibɔdè co tɔgbì david ju be éku i wodii i ye yɔdo lède egbaegba. **30** Ke inyi enyø nudetø, inyaë be mawu do ọngbe kide atàbu kàkà be ye rintamøvi deka la nò ye fi zinkpin ji. **31** Ke inyadø enøa, exo nu co yesuye fòfò a ọñù dè be, wò ọngbe de yɔmø o i ye ọtinan ọnyiçøn o. **32** Yesu ọnaa mawu fɔen jete, enu keyù miawo see miniyi qaseditø wò le. **33** Hatɔn ke wò doc de ejì le mawu ye ke lɔdùnù mè,i ixø gbogbo kókɔa ye ọngbedòdò cò ye dadao gboø edø enuke mile kpo kide enuke mi le sea kòdè. **34** Dòbe david ọyi juŋ kui o, gaŋke enube : **35** Bubø karer de tiŋ lo dù nù mè keke wà seg sen de gakeme afɔ tutunù nè wo. **36** Ye idò israel xò mè see nànyae be, yesu ọna ke miàwo mi kran de atiyù mawu wøe axòtò kide kristo. **37** Ke wo see enyɔaà nè wò ,i wò le kà petro kiđe apòstòlò kpætiawò sebe: nukei mawu o? **38** Petrs nu nè wò be mitò le mi à jiwò mè ,i mia dame tɔ desiađe nà nà woa de mawu ci tanè le yesu kristo ye ọkɔà ji nè mià nuvɔnùr escø nà ànyi enunànà. **r 39** Dobe mia kiđe miadø wò kiđe amø azcgeawo;i oxòtò mià mawu ɔayɔawo à tɔ inyi ọngbe dòdò á. **40** Ede kunu kiđe enyø bulɔ mè wò cawò, ikpra enuwo be: mina nà woadø mi cò jijimø groboø ila mè! **41** Hotɔn amø kè xɔ ye ye nyɔa woa, wode mawu ci ta nè wo, i le ọkeke ọna ji wòđe kpɔri sjibe amø brađ amøtøn enø kpe de wòŋù. **42** I wòñø apostòlòwò nukpàkpà kiđe habɔbo, kpɔmaman kiđe qexoxo ji. **43** I vòvò gaŋgan qékà dø amøwo i apostø lòwo wø nujiŋù kiđe desiwòle yerusaden. **44** I amøkè kadejiawò see nò taho qékà , iwo enuwo see dédu. **45** I woco wo nyigbawo kidi wo nunɔamøamø siwò sa imen nè anøwò de amøsiamø ye hiàhià nu. **46** Tegbèeà, wò nònø dexoxɔmø kide sùsù qékà ,i wo lé man enuđudu le axò desiađe mè,i wò qunø nù kidé jijø kidé jimø kɔkɔ. **47** Ile ka fù mawu, i wòkpo amø nuø vévé le edu briboa see gbo.I axotɔà cɔnø amøkè kpo agbexɔxø awo kpenø ehamøa tègbèe.

Chapter 3

1 Gbedeka, Petro kiđe yohanes woyi Mawuxo mə le ḥexoxo gamə , ke lenyi gaxoxo asidekeea tɔa ji. **2** I wò cò ọ́úcú ḫekà kenyi tòkùnò cò ye nana ye xodoməa và aməke wòcònə de Mawuxo ye hòn ke woyomə be enyɔen a nu tegbəz be nabiə enule amə kə vayinə exɔ a məawò si. **3** Yaa, ke ikpɔ Petro kiđe yohanes iwoyikɔ Mawuxɔa məa ebiɔ enunana wò. **4** Petro kiđe yohanes ya kpɔe dɔnj i nu nə be: kpɔ mi ! **5** Ilé ọ́kuvi de wòjụ nyɔŋgbın ibu be ye ka xo enu gaygan de le wò si. **6** Ganke Petro nù ne be əhò kiđe cikà ọ́le asinye o, ga ọ́ke enukz le asinya mà nà wò le yésu kristo Narazetetɔ à ye ọ́ko məa, cò nə nà zòn azɔnrin. **7** I ke ilé ye lɔđunua efɔen jete, i zedekaà, ọ́usen do ye fo kiđe ye fɔkɔewò mə . **8** I izokpé izɔn azɔnrin , i kprɔwò dò dò Mawu aɔ mə i le zokpo dàn tò afisiasi, ilé kà fù Mawu . **9** I edu briboa kpɔe ilé zòn azɔnrin ilé ka fu Mawu. **10** I wó kpɔe desi be ye i nɔ nə Mawuxɔa ye xɔxɔnu cagbe enubiɔbiɔ tɔ , ekpáca wó i eranmə kuwò de enuke jɔa ta **11** Li ke ikpɔ petro kiđe yohanes de qɛ ε enəa , edu briboa séé bɔvà gbe dòxo, ke woyonè bə salomo tɔ a mə i wò nu ku . **12** Ke petro kpɔ enəa enu nə dukɔn a be: Israel ọ́cuwò nùke yo i enù kpàcà mi qɛ enə ko? Alò nùkeyɔ i mi tin ọ́kuvi de miàji qɛ kpaan sigbenə mia ọ́tawo ọ́sen alo vɔvò nə Mawu ji i mitò i amə la le zòn azɔnrin enə? . **13** Abraham kiđe yakobo kiđe Isak Mawu à miàdadà wò Mawu à kɔ ye dɔtɔ yesu ọ́u aməke miawò mi sa igbe enù le gbɔ le pilato ye ọ́kuvi mə ke aməna qe kojo be yeagbe qɛ. **14** Ganke miawo ya mi gbe nu le kɔkɔtɔ kiđe jɔjɔtɔ a gbɔ i mi qe kùkù be woagbe aməwutɔa qe nə yewò. **15** I miwu agbefiɔa, aməke Mawu fɔn je te co kukùawò mə ke ye qaseditɔwo miawo minyi. **16** I ye ọ́kɔa do ọ́usen amə la ke mi le kpo i desidɛc cagbemə waaxɔ ye ọ́kɔa ji se i xɔse ke to ya ji a ma ràməsen bribo la le miawo séé ye ọ́kuvi mə. **17** Hotɔa nɔvijùcuwo ọ́nya be miwɔe le manjanya mə sigbenə mià fiowò enə. **18** I nənəi Mawu wi ye nyòn ke i nù qe to ye nyònùdètòwò sei ji be kristo à akpe fùa nu nə. **19** Ye idɔà mitrɔ le mia ji wò mə i mi gbojə be woatütù mia nuvònwo. **20** Be nə gbɔdemə gamə nà và cò axotɔ gbɔ nə àdɔ kristo yesu ke i gradé qe nə mia qidà. **21** Aməke ilé nə jinkui be naxɔ keke iseŋ va enauwa gagrado gamə enuke ọ́u Mawu xonu le to ye nyɔnudetɔ kɔkɔawo see ji cò xixeamə ye gɔmə jejea mə. **22** Mose nu nə fofawo be Mose Axotɔ mia Mawu ana be enyɔnùdətɔ ḫekà ado co miàmə sigbe enye enə mi àdò to ya le enù ke inù nə miawò séé mə . **23** I ava mə be, kpɔri deku kuidə ke ọ́na doto enyɔnudətɔ ọ́na oa woacrɔe ji lz duko a mə **24** I enyɔnu qetɔawo séé co Samuel ji i và sedé amə kə kprɔedo awò ji amə sugbɔ le wo mə , wo xonu cò ọ́keke ilawò ọ́u. **25** Miawo inyi enyɔ nuqetɔ awo kiđe nu bàbrà ke Mawu brà kiđe mià dadawò wò viwo ke inu nə Abraham be i le tòò homəa mə woàyrá a nyi gbanyi homə wo séé le . **26** Miawo i Mawu fɔ ye dɔtɔa nə jeŋkɔ idɔe didé be nànyrà.

Chapter 4

¹ Ke ile xonu nə dukoa kprolawoa Mawuxo ji kpɔtɔwò kide zadukitɔwò va do de wo ji. ² Ke ive woju be wole kpranu dukoa có yesu fɔfɔ cò kukua wo doməa ta. ³ I wo lé wò itùwo kéké ɳuke ḥobe fienyi wɔ gbɔxò iwòle wò. ⁴ Aməkə se enyɔawòà amə sugbɔ le wòmè i kadeji i ɳucuwò hinhrin mə awɔdɛ sigbe amə bratà amato enə. ⁵ Ke eŋukeà wò fiowò kide wò mæcincinwò sejkpø wo wemakpratɔwò va bò de yerusale. ⁶ Kide hana, Mawuemə kayafa kide yohanes kide alesksandro kide amə ke cò Mawueməa ye homəa mæawo. ⁷ I ke cɔ wo de agudomə à wo biowò se be ɳusen kz nu alo eŋsen ke nu alo eŋkò ke ji miwɔ enulale? ⁸ Ledekaà Pɔlu, aməkə ji gbɔgbɔ kɔkɔa lè dəf taŋtaŋ a, un nə wo be : Miawo éfiowò kide Israel mæcincinwò. ⁹ Nə wò dø kojò nə, mi egba de edɔ nyɔen, ke wówɔ nə dɔnɔà be, to məkee ji i ikpɔ ràməsen mà. ¹⁰ Ehun miawò seé kide Israeldu briboa, mi nyaε be le yesu kristo nazarethetɔa, ye ɳko jii, aməke Mawu fò co kukuawò doməa, ye idɔ i aməkə jete de ɳko dε nə mi ila ye ràməsen. ¹¹ Kila inyi ekpe ke miàwo exɔtutɔwò mi gbe, i trɔ zu zogojikpe. ¹² I ɳnyi amə bulɔmə dε mə i xɔxɔa le o ḥobe eŋkò bulɔmə dékin inlé jinkuia gomə lela ke woma agbətəwo ke mə miateŋu kpo xɔxɔa lè o. ¹³ Ke wo kpo Pɔlu kide yohanes wo jidodo, i wóse be, amə makpranuwo kide amə manyanuwò i wònɔyi à ekpacawò, i wòdesi wò ca be wò nɔdɔu kide yesu vayi. ¹⁴ I ke wòkɔpɔ aməke wò yɔdɔ nɔà, je te de wogbɔ dε a, enyɔn vɔ tewò. ¹⁵ Ke wɔdewo do le exɔaməa wole dε susu be : ne miawo nə aməlawó mò? ¹⁶ Do be enyɔ dodomətɔa, desi ke wòwɔa aməwò nyaε, i yemə kɔ nə aməke le yerusalema wòsé mi ɳkateyu gbe mò o. ¹⁷ Gaŋke Gagbe nə enyɔa ɳkagbe gbā wu enə o a, mia do vɔvɔ nəwò kòŋ be wò ɳkagbe xonu nə amədε co eŋkò ɳnaŋu o. ¹⁸ I ke wo yo wo vaa, wo dese nəwo be wo ɳkagbe yikɔ kéké i nunyɔ dε alo ikpranu cà le yesu ye ɳkɔ ji kpɔkɔpɔ gbede o. ¹⁹ Pɔlu kide yohanes xɔ nyɔa i le nu nə wò be: nə inyi be ejɔ le Mawu ye ɳko be miàdqo to miàwo wu Mawu a mibui kpo! . ²⁰ Dobe mi ɳkateŋu gbɔjɛn nuxo xoxo kɔ le enuke mikpɔ kide enuke mise a ɳù o. ²¹ Ke wò gbe yiji ido vɔvɔ nəwò kpée a wò taciwò dε wò ɳkɔpɔ enù ke ye gɔ wabe wòjea o, cagbe dukɔ a tɔ ḥobe aməawo seé le kafumawu de enuke jɔa ta. ²² Do be aməke wòyɔdɔa nɔa wu exo hooka. ²³ I ke wò gbe wò dε a, wòva wòtɔ wò gbɔ i xren ese ke aməgan wò de nə wò a nə wòtɔwò. ²⁴ I ke wò see a wokɔgbe yiji ixode də nə Mawu be: Axòtɔ ewò inyi Mawu ke wɔ jinkui kide anyigba kide axu kide wònɔuwò seé. ²⁵ Ewò ke nù to gbɔgbɔ kɔkɔa mə le mia doda david tòdɔ dɔla ye nume be: nukeijo i etrɔsubo lawo lewo xoməfiɛn i duməviwò le butamə gbàlè mæà? ²⁶ Anyigbaji fiowò co i aməgåwò wɔ bɔbɔ cagbe kristo tɔ. ²⁷ Dobe le nyɔdodòməa, wòwɔ bɔbɔ de yesu aməkə esi aminɔa ɳù. herodes kide Pontio Pilato kpe de trɔsubulawò kide Israelduwò ɳù. ²⁸ Be wòawo enuke tɔlɔ kide tɔɔqanu dɔqεa be navamə. ²⁹ Xotɔa , Axotɔ, kpo wò vɔvɔdòdòwò døé i nana be tɔ dɔlawò nanu tɔnyɔa kide jidodo. ³⁰ Navru tɔɔlɔ dìdə nə edɔyɔyɔ, i dəsi kide enujinuwo nava mə to tɔ dola kɔkɔ yesu ye ɳko ji. ³¹ I ke ivòxode jróà, toho ke wobɔoà hūhū i gbɔgbɔ kòkɔ døwò taŋtaŋ i wò nù maurinjɔ a kide tukpakpa. ³² Ixɔsetɔwò haa ye ji kide ye se wò qekə i le wò domə a, amədəkin in yɔnə enuke le si be ye tɔ ye o, i enuawo see nyi ehaatɔ nə wo. ³³ I apostolowo dì qase kide ɳusen gā le axoto yesu kristo ye fɔfɔ a ɳu i amənuveve le wo see ji. ³⁴ Dobe Ayamənɔ dε inle womə icɔ wo nyiba kide wonu nɔaməsiwò sa icɔ ehoa wò va. ³⁵ Iwɔcɔ ehoaawò kòde apoktololoawo kɔ mə iwomen nə aməwò le kunuku ye hiähiä nu. ³⁶ I yosef aməke apostolowò gbe yo nə be barnaba ke gɔmə wo dε be ako fafavi ke nyi lewito amə ke wòji le kipro a, ebo lesi. ³⁷ I ke isεea cɔ ehòà và nə apostòlòàwò.

Chapter 5

¹ Nucu qeka ke woɔnə be anania kiđe asia safira wó sa anyigbā. ² Icò ehoa ye kpáđékàxò seŋwrà asia ca nya, i wòcò kpætia seŋ va nə apostoloawò. ³ Pɔlu nu nə be: Arania, nə iwɔmɔ i satana xɔ tɔjimə sée keke be, ele xovi nə gbɔgbɔ kɔkɔa i cɔ anyigbāhoa qoò wra mà?. ⁴ Ke anyigbāa lɛđea nyi to wo ia ? i ke ecɔe raa deé nyi to ŋusen nu ia? nukey o i ejrɔ susù ŋna de to o jimə kò? inyi amewo i ebre o vɔ a mawri . ⁵ Ke anania seé enyɔ ilawoa égeji ye gbenu co. I vɔvɔ gâggâ qeke ji aməke se enyɔawò . ⁶ Zedeka a dækə awò cò ijredò i ve dji . ⁷ Ke iwo sigbe gaxoxo anətɔ ensa asia ke ŋsee enukejɔa oa va. ⁸ I Pɔlu kɛe se be: Axono nuŋ nənsi misa anyi gbā ko? i yeca nu be: en nənəi mi sɛe nə. ⁹ I Pɔlu le kɛe see be ne iwəmɔ i enuso nə mi enə keke i mi le te axotɔa ye gbɔgbɔa kɔ ma ? kɔ, aməke dji acuwoawò igbɔnɔnə wàcɔ wooà do. ¹⁰ Zedekaa egejɛn de ye fonu ɔiku. ke ɖekɛjɛauò vaa wokpɔ be eku i wò cœ ivɛdji de acua gbo. ¹¹ I vɔvɔ ji ehanə briboa kiđe aməke se enyɔawo see gângā . ¹² I desi kiđe enyinu sugbɔ jo to apostoloawò ji. I wò seé wòwɔ deka le salomo yé mawuxɔa m. ¹³ Aməke kpɔtɔawoa deki indɔnəji itenəbɔwò o cagbenato wò bunə wo kej ¹⁴ Amə sugbɔ hǔ wà kpe wò aməke xɔ axotɔa ji see ŋūcu kiđe nyɔrun sugbɔ . ¹⁵ Kekei i wo kprɔ dɔññwò cawò va exɔamə icɔ wo mren de kiđe abatiwò ji cagbe nə Pɔlu gbɔnɔ a, ye kprɔru na to dɔññawò ji. ¹⁶ Ameewo cò edu ke xixrào yerusalemàwo mə i và bò i wò cɔ dɔññ kiđe amə ke gbɔgbɔ mákɔwò le dje fü nō a wò và i wò dадо nə wò seé. ¹⁷ Etatɔà kiđe yeŋjù mə kenyi zadukitɔawò hùà ŋù amə dòdɔàwò. ¹⁸ Wo lə amđdɔ awò i kprɔwò yi édua ye gakpàmə. ¹⁹ Le ezàmə a axotɔa ye ŋedòtò qeka va hù hòà nə wò ikprɔwò dò inù nə wò bè. ²⁰ Miyi Mawuxɔamə nə mià nù agbényɔ ilà nə àmèwò seé. ²¹ Ké amədòdòàwò sé ənəa wo yi dəxoxɔnə fòfòmə ikpranù aməwo hòtɔ ke ètàtɔa kiđe yé ŋùməwò vàà wò yò àdàŋjùdétɔwò kiđe aməcici ké lé isael awo và wòdò aməwò bé wawekpɔ amədòdò awò va cò gákpmə. ²² Ke àməàwò vè dòà wo ŋkpɔ amədè lè gákpmə o. wo trɔ va i va nù bé. ²³ Ké miwɛ qoà gákpməhòàwò gbe le tutù dje pəpəpə jɔlàwò cà wó gbé le xɔxɔ awònùdqe gaŋke ke mihùehóá miŋkpɔ amə qekən o. ²⁴ Ke aməgàawo sé enyɔ là wò càkà sù gbɔ i le bù enuke kàvà jò à kprɔ . ²⁵ Amədékàwò và nu nə wò bé amə ke mi létuàwò ilé kpranù aməwò le gbe dɔxɔmə kə. ²⁶ Zédékà àmàgà kiđe ye gòmə nɔtɔwò` yi ive kprɔwò và woŋkprɔ wò kiđe ŋuse po qobé wolé vɔvɔ be aməhàwò axù əkpè yéwò . ²⁷ Ké wò kprɔwò váá wò nà i wò jətə dé cojodotɔa yé ŋkò i àmə gàà nù nə wò be: ²⁸ Mide ésé nə mi kòj be mi ŋkagbe kpranù le aməjnà yé ŋkò mə o gaŋké mina i miàñùkpákprà kaka de yerusalem qua seé mə i mi døe be yewo ahə fipodé kélé yé kù mə a va miaji. ²⁹ Pɔlu kiđe àmədòdɔawò qoŋ be Mawu ijé bé miàdøtò nyi agbétɔwò o. ³⁰ Yesu amə ke mikrà de àtiŋjù iwù àà miàkuku wo mə . ³¹ Mawu doé de ejí i cœ de ye ɖusi mə be nanyi kprɔ là kiđe xɔnamətò nə ànà bé israel dùwò nà trɔ jimə cagbe nə wà cɔ wò nuvòwò kewò. ³² Miawò inyi qaséđitè co' énùŋna wò ŋu, gbɔgbɔ kɔkɔa kə Mawu na nə aməkə dòtoéawo à cà denə gbefà. ³³ Ke wòsè enyɔilawò xoməfie lé wò i wò ji bé yéwòawu . ³⁴ Ifia farisitɔ dékà kékə wo nə bé gamaliel ke nyi ésé kpratɔ i aməsiamə bubuju co idégbe be woakprɔ ŋùcùà wò do gbɔxò . ³⁵ I inù nə yétiwò be: Israel ŋùcùwò mikpɔ mia qekì wò ji le enu ke midø be yé wò kákà wò kiđe amea wòà ŋu. ³⁶ Le kprɔ də ŋu me ke ŋ gboxò nə ŋkeke mawò na dò a teuda va le nube ye nyi ame dékà i amə sugbɔ sigbe nə kàwò le ye ŋye wpo wui i ame ke kprɔdø dje a wo gbando i wo tɔ vɔ . ³⁷ Le amehina ŋgbe a yuda galileato aca va do le ŋkeke ke ji wo le ŋwɔ ŋkole a ji i kprɔ amewo de de kia ŋu. ŋuci na ca ku i ame ke kprɔ do qea wo gbando. ³⁸ Ye i dɔ i si gbé né enu a wo le də a ŋ le nu nə mi be mi ŋka ta ci wo do be ne enyi be agbe tɔwo gbo i qodø alo edø la to a a va dahən. ³⁹ Vɔ a ne i nyi be Mawu gbɔi i icò a mi ŋ ka téŋ dahən o mi a nya be Mawu i mi le wɔ ahɔa kiđo >> ⁴⁰ Seŋ yi ji a wòyɔ Apostolo awò xo wo i dë sé né wo be woŋ ka gbé xo nu le ye su ŋkɔa me o i wo ta ci wo dje i wo yi. ⁴¹ I le bɔbɔ ame i kprɔ ji jo be ejé be woa do ehən yowo de ŋkɔ ata. ⁴² I le ŋke ke nawo jia, le gbe bo xɔ me kiđe le oxowo wea wo le kpr a enu i le xo edje be yesu i nyi kristo.

Chapter 6

1 Le ȝke ke na ji ke dekpōviawo le sugbɔ̄ kea yudatɔ̄ he la gbe tɔ̄a wo le cɔ̄ enyɔ̄n de hebrigbe towo ȝ do be enuðuðu ke wo ma nɔ̄ ȝke ke a wo ȝ le na wo nyɔ̄ru woo. **2** Apostolo wuinæawo yo Ade kprɔ̄vi gede gedé awo va i le nu nə̄ wo be ȝ nyɔ̄n nē mi be gbe Mawu ny ne wo be ȝ nyɔ̄n d̄e la le man énu dudu le tavu too.

3 Nɔ̄viwo mican ȝrucu amadre le mia me ame ke wo ji woo tej kado ame ke mə̄n gbɔ̄ngbɔ̄n kide ȝnu nya nya le a ke la tej wo edɔ̄ la ne mia a. **4** Miawo ya mia kpɔ̄ tɔ̄ de eðexoxo kiðe Mawu nyɔ̄n a kpakpra ji ne amewo >> **5** Enyɔ̄n xe wo nu a wivinə̄ ame ke bɔ̄ d̄e awo i wo can stefano ame ke me xɔ̄se sə̄n ȝu kiðe gbɔ̄gbɔ̄n kɔ̄koe le a kide filipo prokoro Nikano Timon Parmena kiðe Nikola ke co Antiochia ame ke trɔ̄ jim̄ litrɔ̄ zu yuda tɔ̄a . , **6** Wokprɔ̄ wowa Apostolo a wo gbo ike wo xo d̄e jroa wo q̄a alo de wo . **7** I Mawu ye nyɔ̄a le keke eta de ji ! Adekprɔ̄viawo le sugbɔ̄ kpe kaba kaba le yeruzalem i enunɔ̄la sugbɔ̄tɔ̄ va tro zu xɔ̄setɔ̄wo . **8** I stefano amə̄ ke nu Mawu ve i nə̄n ȝusen a le wo enu makpɔ̄kpɔ̄wo kiðe desiwo le amə̄wo mə̄n . **9** Vɔ̄ a amə̄ ke nyi ablɔ̄ðexjla wo bɔ̄bɔ̄ a mè tɔ̄ d̄o wo kiðe kirenetɔ̄wo aleksandriatɔ̄wo kiðe amə̄keco kilikia kiðe Asia wo ðomə̄ tɔ̄ dekawo co be yo a wo enyɔ̄n kiðe stefano. **10** Vɔ̄a wo ȝ ka tej nɔ̄ te de ȝnunyanya kiðe gbɔ̄ngbɔ̄n ke stefano sej le xo nu a o. **11** Sej yi jia wo nu nē amə̄ dekawo le ajame be woa le nu be. **12131415** Wó lá dùkjá d̄e gàkpàmen, amen cincin wó kídé ȝnú ȝrɔ̄ntówó, í k̄e wó ten jéjíá, wó lée, í wó kprɔ̄e yi yùúðàtówó kojódóxó . Wó trɔ̄ kúnu d̄etó baðawó í nú bé: ȝúncu ilá ý gbɔ̄jen nuxoxo d̄ó tohó kɔ̄kɔ̄a ȝún ò kídé èsèà ȝùn ò; Ðó mí sə̄bé Yèésù Nazarétì tó ȝuna, à trɔ̄ tohó ilá í d̄ori èkɔ̄ k̄e Mòósè dè nén mì án wò. Amen k̄e nɔ̄nɔ̄n kojódóxóá wó sééé f̄o ȝkúvivó d̄é ñtiènè ji, yè ȝkúvime trónéwo sigb̄e Mawudɔ̄látɔ̄.

Chapter 7

1 Efio vosátó be : " enyododo inyi enyon ɲnawó a? " **2** Etienne doju be : "Tij noví kide tij dadawó, midoton : ɲtikɔkɔ ye màà wu ke de dèkia dii ne mia baba abraham le mesopotamia, kej gboxo nə a ve ci karana, enu nə be : **3** "co gbe tòwowó kiđe tóo dwa qə, nə nayi edu ke ɲcənəwo a mə." **4** Ta ehùn le ka ldea i ve ci karana. i ke ye məgan vā, mààwú kprœ vá edu ke mə mivá le qə ifia mə. **5** ɲcə anyigban dèkin nə o. vca, ede eze nə be yeana i edwa la trɔzu ye kiđe yenijimə viwo tɔ. **6** Máàwu nu nə enə, be ye jijiməviwo anɔ amejro nyi gba ji nə gademədo, i edutəwo a tró wo zu kruviwo keké nə exo kawó. **7** I na də cojo eduamə tɔwo, i ɣna ye ɲgbea, eviwowó a kafuŋ. **8** i ibra nu kiđe Abraham, enəi abraham va trɔ ɢù dada nə Isaac, i cɔ evo nə le ye ɣkeke ɲyia gbe, Isaac va ji yakobo ke va ji mia tɔgbı aməwivəawo. **9** mià tɔgbı wivəawo huanju Yosefu, i seè nə ejiptetəwo, i Máàwu rn kiđee, **10** i xɔ nə le ye fukpekpe qeside mə, i nən ɲununyanya kiđe amənuvəvé le faraon egipte fiəa xomə. Faraonnn doe e fis de ye xo kiđe edua nu. **11** Fujé kiđe ayađuđu gáñgan déká vá do le ejipte kiđe kanan, miá dadawo ɲgbe wɔ enúdudu de o. **12** Yoa ke yakobo se be enuđuđu le egyptea, edó miá məganwó zedeká. **13** ɣeveatɔà, yose fu de qeki qisa nə wo, i ye xoməséeà, faraon desiwo. **14** Yoóséfù də nonvíawó bó wóá núnén yàkúbú yé dadá, bé nán vá əjiptì, kidé yé kɔta kékjéj: amen kakítɔkpo cùwó ciàtón séeé. **15** Nén yàkúbú yí əjiptí nén. Lərjunan yé ɲgbèá, yéjtá kú, sigbə mian dadawó ənén. **16** Wó drówó yi sichem, fí wó ɣjwó dō i xré lə èho nu lə hamor yè viwò lə sichem àn men. **17** Kə èzə kə Mawu dé nén Ábrahámì an yé gamə təbəoà dùkón lə gánjgán í lə ji déjí lə Ʉjiptì. **18** Kékè nén gá kémén èfio bú vá Ʉjiptìa èfio kə ɣ dəsi yoséfù a. **19** Ʉjiptì ɲnan dù kó kón án í dō fúnýafunyá nén mían dadawó, kéké wó téjú cō wó ví yéyéwó sé dánjɔkpùn, cágbe wò ɣká cí àgbè ò. **20** Wó ji Mòósè gá ɲnan men. É nyán kpòkpò lə Mawu yé ɣkúvimen, i wó nán ɲjèduđui nén wretí àmèntɔn le yè dadá yé xòmen. **21** Kə wò gbéedéá Fáràɔn yé ví nyónrunví cōe í tòe nyinyin sigbə èvià ɣtà ənén. **22** Wó kpráanú Mòósè lə əjiptì tówó nú nyányán men sééé; i í bi lə nuxomen kídé èdçwó wɔwɔmən. **23** Kə i dəo sigbə èxo hòoka ənén án, évá tamən neén bē yəà ve jí yə nonvíwó kpó, Israél viwó. **24** Kə i kpó í wó lə wo fúnýafunyán nén Israél vi dékáá, Mòósè lə xɔ dēta í kpanjɔkɔ Egíptì tóá í wui. **25** È bu bá yə nonvi lá səgɔmen bé to ye jiá, Mawu lə xɔnówó vɔá wój sə gɔmen ò. **26** Kə ənjukéá, é vá Israél vi dòó kə lə wó àjrèwòa gbò ètəkpò i còwó sé wɔ dèká; é nū bó: "Tinyewó mi kpó nonvíwó i mi nyí; núkeé í jo í mi lə wò vɔen mian dèkiwo?" **27** Vɔà amen kə lə nonvíá ɲúán tutui i bē < dōwo èfio kidé kojòdótó qé mián jí ko?. **28** È jí bē yəá wuŋ sigbə əwu əjiptitóá, ècɔ ənèn àn?>>. **29** Kə i sə ənèn jróá, Mòósè sí. Ètró zun amen jró lə Madiáan du men, fí i ji èvi ámènvè lə. **30** Óxo hòoka yé ɲgbèá, Mawu dɔlá ɣkà zə neén le zògbèji lə sinài tójí le ayaxá kə lə bizòá yə dojomen. **31** Mòósè kpò èzòà, ənú kə zéá kpáceé; i lə təbəoà bé yəa kpóeá, Áxotóá yə gbe qj néen í lə nū bó: << **32** Өnyen í nin mián dadawó Mawu, Ábrahámì yé Mawu, Ísákà tɔ, kídé yàkúbú tɔ>>. Le kúkúkúkú men án Mòósè ȳtérjún lə kpòs ò **33** Áhótóá nú néen bó: << Rò tɔò fɔkpawó, dō tohó kə ə ləa é nyín anyingbankɔ kókɔ. **34** ȳtárjá yé kpó tiń dukón kə lə əjiptìa yé yà ɣduđu. I] sə wó henhen dódó i díqí bé mán xɔnóó. I fia, yì: ɣ lə dōwo yi əjiptí. **35** Mòósè inan kə wó gbéá, kə wó lə núbé: << Meén i dōwo èfio nònmì kodjódótó? yé í nyín amen kə Mawudjɔ sigbə èfio kidé dètá Mawu dōe qjda tó Mawudjɔlá kə zə nen Mòósè lə ayaxa men an yé lmén. **36** Mòósè kprówó do lə əjiptì i wó dèsi kídé nukùnú wó jró lə əjiptìa kídé lə àxujen amen, i lə zògbèji lə èxo hòoka men. **37** Mòósè ɲunam ɣéken ákó í nú néen Israél viwó bó: << Mawu á tò atɔ ənyon nùdétó ɣká lə mián nonvíwó. dom nen mi, ənyon nùdétó sigbə ənyə.>> **38** ȳnuci inan i lə lə amenwò dojdomen, lə zògbèji kídé mawudjɔlá kə xonu néen lə sìnaï toájí. **39** Amen ɲunan kə nén kídé mian dadawó väyi; ȳnucu ɲunan kə xɔ nyn àgbə àgbə i nùwò néen mí. Amen ɲunan í mián dadawó gbé bé yoá bu ó; wó lə tutui i lə wò jimən an wo trɔ väyi əjiptì. **40** Gá ɲunan men án, wò lə nū néen mí. Nén Mòósè ɲunan, kə kprómi cò əjiptì, míy nyán ənú kə jo ɣéjia ó. **41** Xənton, wó nán laláví déká í sá sáavɔ nén vòdúá, i wó lə tàyè lə wó lənu dòwò ɲún. **42** Vɔà Mawu trɔ lə wò yomen i gbéwódé nén jìjkorí wretivwó sensen; ənén sigbə wó wren də ənyon nudetjowó wó wémen men ənén: << ðéé mi nanj əran kə wó có kɔ nòó kidé vòsawó lə èxo hòokaa men lə zògbèji, Isräèl viwó? **43** Mi rɔn moloch yé vejtete, kidé Mawu Remphan yé wretiví, ənútáta ɲunanwó kə mi wɔ i sen nə an; cǎá màán kprɔ mí yi Bābilónì yé ɣk" **44** Míán dadawó wɔ kúnu ɣədə yé vejtete de lə zògbèji, sigbə Mawu dō qé gákəmen i xonu nén Mòósè; bá yé i dō lə wɔ sigbə kə i kpó väyi ənén. **45** Àvèjtètè kə mián dadawó, lə wó zɔnrinzɔnzɔn men kídé yòósùa ɲunan vámən cò gá kə men wò xɔ amen kə Mawu nyan wó nyíngbán gbòxó mián dadawó nán lə. È Le ənén kékè vā nán Dàvidi yé ɣkékəwó men. **46** Kə kpó amənuvəvé cō Mawu gbɔ; é bío bé wá wɔ nònxó nén yàkúbú yé Mawu. **47** Vɔa salomon tu àxó nə Mawu **48** gáđekuiküidé mèán, Mawu kə wúgán ənú qésiàdéá; ɲu nònxòn əxò ké wó tu kidé àlká ó sigbə Mawu ənyonudetjò nui ənə: **49** Jìjkorí nyín túj nònxó i ányigbán tíj fó tóxó. Áxó kó i ȳkúvime mèán tèj tu ɲú; áxótáá i nū ənə; fí i nyín tìj gbòanaxó tóhó? **50** I] nyin tìj ló i wɔ ənú nán wó sééá? **51** Ètò sésé tówó kídé amen man trɔ jimènwò mi gbá gbòngbònkkòkò xɔxɔ: mi lə wɔ sigbə mián

dadáwó əné pépépé; **52** Өnyonúdqètó keé mián dadáwwó ŋ tiyomen nɔn kpó ò.? wò wunɔn ənyonúdqétówo kə vá qójkó nən amen jojo qékátó tó ŋunanwó kídqé amen wutòwò. **53** Mianwò kə xo əsé kə mawu dɔlà wò qò, vòà wòŋ cósé qé édɔwɔmen ò?? **54** Kə ètóxodó namenntówó sə ənyon ŋunawóá wo ji gbam, i wò lə qù áducruí sigbè ətiénù(Etienne) ənen . **55** Vɔ yáá, kə i qɔ kìdè gbɔngbòn kòkòa , cò yè nù kpòkpò dèjìŋkorì i í kpò Mawu yə ŋtikoko. È kpò Yéèsu i i nòtə dé Mawu yé nudusi men. **56** Өtiénù nù bé:" kpóða, ŋ lə kpò jinjkorì lə hùnhùn, i amen yé vi nòntə lə Mawu yé lɔ qusímen" **57** Vɔà tòxodòtówó dáàxá sinsin, wó túutówó, i mu dé wo jí. **58** Wó əóé dànykpún dé èduà yè ŋgbé í wó xú èkpèwòe: Kúnudqétówó wó có wónudódówó dalé qèkèje kə wò yòná bə sól . **59** Gàkemén wò lə xùukpè ətiénú an, é lə,yó àxótá i lə nù bé: << Àxótá Yéèsu xà tinjì gbɔngbòn>>. **60** É jèkro, i dààxà kidé ègbè sinsin:<< Àxótá, káa có ənúvóén ilá dé wónjún ò. Kə i nu ənén jróá , é dón arɔn".

Chapter 8

1 Saul run dé, yə kú jí dē co gbòona í wóto amékə lə Yerusalem ye haməa yomətiti. I ehàámə tó wó kahren də Judea kide Samaria ye nutowómə, ámədódá áwó dədə i kpòtò. **2** Mawu vóntó dékawó va cə Etienne ye ñtiran kukua i ve díí, í fanvin. **3** Vəa Saul wə evəen sùgbə kidé ehaməa, écónnón àxómə yi àxómə í nà lə lé ñúcuwó kide njoruwó tú də gákpmə. **4** Xòsétó kə kaka də egbójicíwó lə kaka Mawunyɔn yikɔ. **5** Philipo yi Samaria dúmə í ve xo nu nEWÓ cō Kristo ɲú. **6** Kə amə sugbə séé ikpó dəsi ənú ke Philipo wɔawóà, wódótóé. **7** Amékə mə gbòngbòn vɔawó dàxádó i si do, sèkúnɔnwó kidé amékələ, tànjgréawó kpó dòyɔyo. **8** Í jjò gàngán déká vá duamə. **9** Vòa ñúcudéká lə duamə ké wó yónə bə Simon, kəsí azələ décá, yénú lə kpácá Samariatówó kə ilə wə dékia sigbəmə amə ñtántá déká ené. **10** Samariatówó séé cō dəvi jí sej yi amégánxó ji wó lénéju də ɲú í nú né bə: < Mawu yə ñusən kewóyóné bə: ñúséñtriékóa lə si o. **11** Wó dótóé dobə ewɔnə àzó nEWÓ í ikpánécawó dédécá. **12** Ke Philipo và nú enyɔ nyɔea nEWÓ cō Mawu yé fiòduxó kudé Yesu Kristo ye ɲkóá ɲú, iwó xɔesəa, wódé mawucita nə amə sùgbə, ñúcùwó kidé nyerunwó cawó. **13** Simon cá ká déji, í ke wó te Mawuci nən í ilə kpó dəsi kidé ənújijúáoà, ɲgbə trø lə Philip ye yomə kpó o. **14** Ke Mawu ye mədódó kə lə Yerusalem wó see bə Samaria xɔ mawunyɔa à,wódó Petro kide Yohanes dìdá wó. **15** Kə wó ve dó edua məà, wó xodè né wó i gbòngbòn kókɔa vá wójí. **16** Dobe kéké í séj va ganamədóá, wó domətó dē ɻxɔ gbòngbòn kókɔa kpó o, wó déci ta né wó lə axótó Yesu yé ɲkóá mə dədəi. **17** Petro kide Yohanes dasi dē ta né wó í wó xɔ gbòngbòn kókɔa. **18** Ke Simon kpó bə né amədódó awó dasi də aməji gbòngbòn kókɔa lə vá jiá, ená əhowó. **19** Enú be:< ñúsán ɲna nyin cā cágbe nə nyəcá ñdasi dē amədé jià, gbòngbòn kókɔa ná vají >> **20** Vòa Petro dòñjú nən bə:"Ná di wò kidé tòó hóá ɲú, ebu bə yéátéñjú xré mawu ye nunána kidé ethoà. **21** Tohó dékən ɲle né wó lə subɔ súbó dóá mə o. **22** Trø jímə cō tòó nuvɔen wɔwɔwo nà xodè né Mawu, nə àcá tòó jíməsúsú kpotó kpotówó i séj kewò. **23** Dódé elə ɲkpɔ bə əlé adi vəvə mə kidé ənuvɔen mɔnjí dè. **24** Simon dòñjú né wó bə:<> **25** Ke Petro kidé Yahanes də gbefán í káká mawunyɔn à jróà, Yerusalem, i ke wo yi kò lə mɔnjíà, wó lə nú mawu nyɔ dódó, lə Samaria ye duvíwó mə. **26** I fiá Maxótóá yə ñədótó déká vá nú né Philipo be:"Có né na yi Yerusalem yé móá yé fɔdə lə gaza duamə."(Zogbèjí.) **27** Ècò iyi emójá ji. Ethiopia ye dumɔvi ke kpónə, efionyèrun kondake yé kesinçnúwó see jià gbɔnɔn cō dèxòxò lə Yerusalem. **28** Ekanren dé yé húahún mə dē í lə xrən mawu nyɔ nú dē tó Yesaya ye wəmáá. **29** Gbòngbɔa nu ná Philipo bə:<< Yí na kprɔ áhua hún na dəgbə ɲna dó.>> **30** Philipo sudú yi ethuán gbó isə í ilé hrən mawunyɔ nudétó Yesaya ye wenáá, í ikə səbə << Elə sə enúkə əlehṛeān gomə à ?>> **31** Ethipítóá dòñjú nən bə:< naá wɔmón i sə gomə né amədé ñdəgɔ məj o?>> Edəkukú nə Philipo bə ná vá kanren dē yegbó ye lə ethuanmə. **32** Ijrɔ ɲrɔn àn tóxó kə Ethipiatóá lə hrəan kə:<< Ekprɔs sigbə aréngbóví ke wó kprɔ yìkɔ wuwu gbə, àlòó aréngbóví ke wólə cō əfú nən ene? Ijkənu ñinýɔn də o>> **33** Cágbe yə mə búbútɔà wo ɲgbə do kojo nən ó. Amə dekin Ȣkàtéñj xonu cō ye jjimə viwó ɲú o, dobe əkú veyi vɔ.>> **34** Edudɔwɔtóá lə kà Philipo se be:<< Ijdə kúkú, məkéé ɲú í mawunyɔnútó á lə xonu cō ko?>> **35** Philipo jə gomə kidé cō mawunyɔ dòñjú nə í tɔjí Isaï yə wéma é yə kpáhaxó í yí jí ilej nū mawunyɔn nən. **36** Ke wó zɔnmáán yikɔ zaan wó ve kpó eci lə àfidéká. Zədəká edudɔwɔtóá lə nū nən bə:< eci kə nükəé í lágbə xáemən né tiŋ mawu cidéta?>> **3738** Zedeká Ethipítóá be wánontə ahúa ethuán í yə kidé Philipo yi ecia gbó í ilé mawuci nən. **39** Ke wódo lə ecia məà, axótá ye gbòngbòn vá kprɔ Philipo yi edudɔwɔtóá ɲgbə kpɔs o. Eyi ye mɔnzɔnzɔ an ji kidé jjɔ. **40** Philipo va do dé kéké Azoto. Edisa le eduawó mə í nū enyɔnyɔen kéké í sen yi kaisareo.

Chapter 9

1 Ganamə, Saulo kpɔtɔ ilə dō vónvón né axótá yə dækprɔviwó be yeawuwó, eyi efio gbó. **2** Í ve bió có gbó bə náwɔ wəmá nøyə nə ya seŋ yi ehamə kə lə Damasko a mə nə yatəŋ lə amə desiadə ke lə axotá ye mónjiawó, eteŋ nyi ɲúcu aló nyərun. **3** Ke Saulo le ye mɔnzɔnzɔan ji yikɔ í təbə Damaskoa, kənkrən déká có jiŋkui ivá trɔdə í icí doŋdomə. **4** Egéjen í le segbə deka be: "Saulo, Saulo" nukei jɔ í elə ti tiŋ yomə ma? **5** Saulo lə bió se bə: <ewó mə kə i?> Egbea lə dójú nən bə: "Enyə inyi Yesu, Aməkə ye yomə eletia. **6** Có nə náyi duamə nə wánú enu ke áawɔa né wó. **7** Ye kidə amə ke zonmɔn yikɔawó enyɔvətəwó, togbó bə wolə se egbea, wo ɲlə kpɔ amədə o. **8** Sáulo có í kə ɲkuvi vɔa ɲlə kpɔ nunu o. Wolé alɔ nə ikprɔe yi Damasko duamə. **9** Enɔ ené nkeke amətɔn ɲkpónu o, ɲdunú o i ɲnu enú dē o. **10** Adækprɔvi déká le damasko ke wó yóné be Anania. Ekpó ɲfəgan deka ke mə axotá le nu ne be: "Anania!" Etɔ nən be: "Axótó, enyə kə." **11** Axótá nū nən bə: Có né nayi le fi wó yɔmə bə emɔjɔjɔi nə na ka Yuda ye xómə tasə, nə edó axaáməa, nábiɔ ɲúcu ke wó yɔnə bə Saulo í icó Tarso ta sə. Ijúcu lə xodə. **12** Ȣkpɔ deka ke yeŋkɔ nyi Anania le ɲteganmə í va hun ɲkuvi nən. **13** Anania do ɲú né Axótá bə: "Axótó, ɲse í amə sugbɔ lə nu be ɲúcu wɔ nū bada kidə tɔɔmə ke lə Yerusalemawo. **14** Wobə exɔ gbə có efio gáŋgán kə lə Yerusalemawo gbó be yavá lə amekə lə sənwó laláwó." **15** Axótá dō ɲú nən bə: "Yi dóbé ɲcan aman bə nányi edowɔnún. Efio wó kidə Israel dukɔn mətώwó see nányá tiŋ Ȣkó. **16** Nye Ȣtá maákprɛ sigbənə akpəfun de tiŋ Ȣkɔ taa. **17** Í Anania có iyi axóke mə Saulo ləa mə. Eda sí dejí í bə: Nɔvi Saulo, Axótó Yesu ke edogo le móñji ke egbɔnɔa dɔŋ didá be mavá hun ɲkuvi néwo nə naxo didá be mavá hun ɲkuvi néwo nə naxo gbɔngbɔn kókɔa. **18** Zedeka enu déké də lə Ȣkúvi jí mə Saulo sigbe nə akpa ené í itó nū kpɔkpo í có í wó dəcita nən. **19** Edunú í kpɔ Ȣusən. Saulo nō xɔsətɔ kele Damaskoawo gbɔ kəkə azan jə. **20** Eyi bɔbɔ wo mə ivé də gbəfan be: "Yesu inyi mawuviá." **21** Enuá kpáca amekə le dotoeawó í wo le bió se bə: "Ijnyi Ȣucu ila i tu nū kide Aməkə xɔ Yesu ji se le Yerusalemawo á? I kaanə susu Ȣna ke ta í iva lela be yavá lə amekə le sən Yesua wo seŋ yi efio wó gbɔo? **22** Enjúsen Saulo Ȣu wú dēcá, í arɔkpa ke í də gɔmə be Yesu inyi Kristoa, yo mə kɔ keke Damasko tówó nu kú. **23** Ke azan jəa Yudatówó ká atabú be yeváwu Saulo. **24** Vɔa ésə, Yudatówó lə jo agbɔáwó nu ezan kide nyidən bə nə ido Ye wávui. **25** Gedeka ezan məa, Saulo ye dekprɔviwó cóe dé kisi mə do tó fteéu mə, í didii břewu də anyigban mə í iyi. **26** Ke Saulo va dō Yerusalem, ejibé yadó adækprɔviwó mə vo wó see le vónvón, dobe wó Ȣkadəji becá nyi adə kprɔvi o. **27** Barnaba kprɔe vá amədódáwó domə exónu nə wó có sigbənə Axótá zə nə Saulo a, kidə sigbenə ixonu nən mɔn kide arɔkpa ke Saulo də gbəfan vónvón manɔmə to lə Damasko Ȣu. **28** Nənái Saulo cá dō wó mə lə Yerusalem í nū mawunyɔ vónvón manɔmə lə Yesu ye Ȣkɔ mə. **29** Éjrɔnyɔn mə kidé Yudátó ke donə he lagbəawó, i wó jimɔn ləŋjú be yewawú. **30** Ke nō viawó sea, wó kprɔeyi Kaisero í cóe dida Tarso. **31** Xotɔ an, ehamə kelə Judea, Galilea kide Samariawó tomə fá, i wó cidəji. Wónon agbə de Mawu ye nyɔanu í ji dejí, dobe gbɔngbɔn kókɔa nɔn kidəwó. **32** Petro disa tó xɔsətώwó ji to tohó sugbɔ. Eyi lidá cá í ve kpɔ amə kə ye Ȣtí wó kɔawó. **33** Edogo ranmətútató deka ke wó yó né be Ainəa, Ȣuculá nō edə ba jí nə éxo amenyi. **34** Zédéká Petro nu nən bə: "Ainəa, Yesu Kristo dadɔ nə wo. có né nacó tóbə Ainəa có zedeka." **35** Ke amea le Lida kidə Saronawo kpóea, wó xɔ axótá ji see. **36** Nyɔrun enukprátó déká nɔn yopa ke wó yónón bέ Tabita. < lə helagbə mə bə Dɔrkas kə gomə lə nyi ZIKPIN>. Ewɔ dō nyɔŋgbin sugbɔ i nyɔadə də exrɔawo Ȣu. **37** Evá lédɔ í kú. Ke wó leci nən jrɔá, wocóe mre də mawuxɔ jí. **38** Lida Ȣolin kidə yopa o, í ke enukprátóawó se bə Petro lə lida, wódó amə aməvə be wávə nū nən bə: < də kúkú, có kpра nə nava kpó enulá nə mí ifia.> **39** Petro co kprɔ aməwó dō, ke ivé dō le na, wó kprɔe yi mawuxɔa jí. Kposunwó see va jete dé Petro gbɔ də ilə fanvin, i có awu kidə enu ke Tabita tɔn nə wó gakamə ilagbe dəá sele díisá. **40** Petro nū nə aməwó see bə wá do le exɔamə. Ejekro ixodə í tɔ kpankɔ amə kúkúá í bə: "Tabita có" zedéká nyɔruan hun Ȣkúvi, ke ikpɔ Petroa icó kanren. **41** Petro lə alonen icóe jetə, i yɔ amekə ye Ȣti wókɔ kidə kposuawó í cóe dalɔmə nəwó agbəagbó. **42** Enyɔan gban də yopa duamə, í amə sugbɔwó vá xɔ axótá jísə. **43** Petro ci yopa duamə nə azan, i nɔn Simon, eranwó wena wɔtɔá gbó.

Chapter 10

¹ Ηúcu deká le Kaisarea ke wóyóná be Kornelio, enyi italia ye sojavo ɳkɔnɔtó le roman. ² Kornelio donə vəvə Mawu sənsən i ye kiɖə ye xómətówó see vónə Mawu. Enánə enú ayamənɔwó, ixonə də nə Mawu gasiagamə. ³ Gbedeka wetrómə sigbe gàtòn mə enəé, Kornelio kpó Mawu ye ɳədótó déká le ɳutəgàn mə, mawuŋədótó á yóe bé: Kornelio ! ⁴ Vɔnvón jii ŋile kpɔ ɳədótó le gààn. Kornelio le kasə bé: Axótó, nukəi jō ? Mawu ɳudótó lə dójuy nən bə: sigbə nə exonədə kiɖə sigbə nə enané enú aməwóá jə Mawu nu. ⁵ Dɔ amə dìdà Yopa nə eváneyé Petro ke wógbə yóné bə Simon à vá. ⁶ Ezin Simon ke wɔnə eranwó wemá i ye xomə lə axúa tóá gbó. ⁷ Ke mawuŋədótɔa yià, Kornelio yɔ ye dɔvi aməvə, i yɔ soja ke sena Mawua deka i seŋ kpówó ⁸ ke inu enú ke joawó nə wó jroa, edó wó dìdá Yopa. ⁹ ke wózɔn ɳkeke aməvə ye zɔnrin igógó Yopa duaməà, Petro ra mawuxɔa yi jí sigbə nə nyidɔn gawivəmə enə bə yəávənə xod̄. ¹⁰ Fufé lè lèə i anúdudu le jroə, kei tó enúdudu qadaà, ekpɔ ɳtəgan. ¹¹ Ekpo jinkui hun də, i enu gáŋgán dəka divà anyigban ji sigbenə apkókpɔ enə iwo zogo amənən enə. ¹² Eran afɔ amənənɔn, eran ke canɔn awó kiɖə xevi ke le jinkuiawó lə mə d̄é. ¹³ Egbə déká lə d̄i nən be: «Petro ! có nə nàwu enulawó i daqù.» ¹⁴ Petro lə dójuy bə: «Gbədə, àxótó, enúkə ɳu ekó lə alo enúkə xoduawó ɳyinə tiŋ numəkpɔ o. ¹⁵ Egbáá gbə d̄i nən zèvēatò bə: «Enúkə ɳu Mawu kɔa, ɳdòlàyé be enu xodu o» ¹⁶ Wó wɔnuá enə kprɔdo kprɔdo zətɔn i wotrónua yi jiŋkúi. ¹⁷ Gakəmə kə enúá kpácá Petro d̄e i ile butamə kpɔ i cákádəa, aməkə Kornelio dɔawó lə biɔsə kəkə i vá dó xɔxóánu. ¹⁸ Wókó gbə yiji ilə bióse bə; Simon ke wó yó nə be Petrona lə axóməà ? ¹⁹ Petro kpətə ile bu tamə kpɔ có enua ɳu i Axótá yóe ibé: amə aməntɔn lə tóá xɔxóánu ilə jiwò. ²⁰ Ló nə nàyi kiɖé wó, ká vɔnɔn nə wó o, qobə enyə idówo qidawò. ²¹ Petro qidawò i le nū nə aməawó be: enyə ínyi aməkə mìlə jíá ! ²² Wódónú nən bə: «Ahùa gan, Kornelio, amə dodó kiɖə Mawu səntó, ke yudatówó see nū nə yə nyɔ nyɔŋgbia, xɔgbə có mawuŋədótó déká gbó be ná kpəwoé vá ye xómə nə navá nu mawunyɔ nən. ²³ Petro kpəwo be wáci yegbó yə dɔn ke enu kə nyidian, wófón i dədó, Yoppé ye novi dəkawó cawó kprɔe d̄o. ²⁴ Ye ɳkegbəa məa, wó ve d̄o Ceraro, Kornelio kiɖə kpə ye mə vəvəwó i wóvá bɔd̄e ile nəntə kpó wó. ²⁵ Ke Petro d̄o xɔaməà, Kornelio va dənú gú nən. ²⁶ Petro fɔen jetə ibé: «Có, agbató i nyəcá ɳnyí». ²⁷ Wáməvəawo kaseŋ dədó exɔamə i Petro kpó aməwó bo d̄é gédégéqd̄. ²⁸ Petro le nū nə wó bá: «Mian ɳtawó minyá bə erá ɳdəmən nə yudatō be nádoha kiɖə edububumeetó, aló ád̄isa yi gbó o, vo Mawu ná i ɳnyá bə ɳjəbémá bui bə amədəkaya xodu alɔ ɳwɔ i wá dóha kiɖə o. ²⁹ Ye idó i e edóamə d̄idəjan nyəngbé vavá o. Xotɔn mà bió mi sə bə: «Nukəi d̄o i mì d̄o amən ? ³⁰ Kornelio be: ɳkəkənəa keà, ɳlexɔd̄e le tiŋ xomə sigbənə fiényibó gàtòn mə ená, i ɳucu déká d̄o awudazò ívá jətə də ɳkəj. ³¹ Énúj be: Kornelio, mawusəntòó dəxowó i kpó sigbənə ewɔnə enyɔen nə aməwóá, ³² Də amə dìdá Yopa nə wàvəyé Simon ke wógbə yóné bə petroà, va. Ezən Simon, eranwo wemawɔwɔtɔó, ke ye xomə lə axua tó à gbó ? ³³ Ijdó amə dìdawò zedeká. Enyón bə evá. Miawó see mí bɔd̄e Mawu ye ɳkuvímə d̄e bə nàvá nu enyɔ, ke Mawu cō nə wòa nə mi. ³⁴ Zedekà Petro lə nū nə wó bə: Nyawói ɳkpə bə, mawu ɳdéné vovototó aməwó mə o. ³⁵ Le edu'qəsiad̄ məà, aməkə vɔnɔn nən i wɔnə enúdodóa ijə nū i jə nə ji nən. ³⁶ Miményá enyɔn ke inu dìdá israel dukóáñ. edə gbəfán bə enyɔ nyɔéan la hən ɳtífafá vá tó Yesu ke nyí aməwó see wó xótáá jí. ³⁷ Minyá be wo dəgbəfan enyɔ nyɔéan le Yudea, wó jəgɔmə co Galilea ke yohanes dəgbəfan nyɔnnyrɔàn jrɔá. ³⁸ Minyá bə Mawu cō gbɔngbɔn koko kiɖé ɳúsən si amì nə Yesu Nazarethtɔá. Edisa tótoxó sugbɔ i dad̄ nə aməkə abosam brá d̄eaawo dobe Mawu gbɔngbɔn le kiɖəe. ³⁹ Enuke iwo le Israël kiɖə Yerusaləm duməawóá, miawó ikpo toxó. Vòà wó kren də atiŋjú iwui. ⁴⁰ Gaŋke Mawu fɔen də citrə yə nñicɔa mə, i dəd̄usa nə aməwó. ⁴¹ ɳnyi aməsiamə ikpɔe o, miawó ke Mawu cán bə miá nyí kunuqətawó ikpɔe. Kə ifɔn có yɔməà, miawó i dunú i nunú kiɖəe. ⁴² Enú nə mi bə mia d̄e gbəfan enyɔn nyɔéan nə aməwoà, nə mia d̄ekúnu be Kristo ínyi amə kə Mawu cán be nává d̄ó kojó amə ágbéàgbwó kiɖə aməkúkwó see. ⁴³ Yéñj i Mawu gbefandəlawó see dənə kúnu lə cagbə ɳúsən kə lə sia tā, aməsiamə ke xɔ jisèa, wáçɔ yə núvɔnawó a seŋ kə. ⁴⁴ Petro ɳuri nyɔéan nu gbɔxɔi gbɔngbɔn koko divá aməkə le xɔaməa wó see jí o. ⁴⁵ Xɔsətɔ yudatō dəkawó kprɔ Petro do yi Yopa, ke wókpɔ be Mawu cō yi gbɔngbɔan kō d̄o aməbulɔmə kə ɳnyi yudatawó á o ji a, ekpácá wó i enu kú nə wó. ⁴⁶ Dobe wósə i wólə do&gbée vovovo wó ilə kafú Mawu, Petro be: ⁴⁷ «Aməlawó cawó xɔ gbɔngbɔn koko sigbən miawó kə nə ená, Amə d̄e atəj xəmɔn bə wójiká nyɔrnwó oa ? ⁴⁸ Edəgbə bə wá nyɔrnwó lə yesu Kristo yo ɳkó mə. Lə ɳna ye ɳgbea, aməawó bió có Petro gbɔ be na nɔn yoó gbɔ iixɔ azan.

Chapter 11

1 Amədòdò kidə nɔvi hə lə yudea wó sebə aməbù wò xɔ maurnyoan vɔa wò ɔnyi yydatò o. **2** Ye idɔ i ke peto và yerùsalema amə lə ehaàmə lə do wà covo gbɔxó nukia kidee bə. **3** Nukəji i ɔvə zən amə madòtawò gbò, i mi kiqə wòvə miqunù mà. **4** Mose nu enukə joa nə wò kitékitó. **5** Ebé yopa duamə i ɔlədé ilə xodə ikpɔ ñtegan dəka ñkpɔ enu dəkà i iwòdé sigbe à vnye gañgan dekà ene wòlə ye zogo aməawo i didi i vag co de u nyokui. **6** Kə ñkuivi də sigbemə avnye gañgan dekà ene wòdawò enu àta kide jñkui xəviwo lə ji. **7** Egbe déka duj petro cò nè dadunawu enu pawónà nà. **8** Ùdéléju ne bə gbədə axdó enukə enukeye ñti ñkɔ o alo xòduà ɔyinə tij nu mə o. **9** Egbo gbo di zovertà cò jijnə bò enukə yè ñti mauwu kɔa wà ñdòlà bui bə enù makɔ mako o. **10** Wòwɔnə zotɔn, i tro enúawò jiñkiù. **11** Ganamədo tututua amə al*mətɔn dəkaiwo và tuñləaxomə wòdòwo didàj co kaissarea. **12** Gbɔngbɔan bə may kidé wò nɔvri xɔsətò amadé ilàwò càwo kprɔj dò i miyi ñuicua ye xémə. **13** Enù nə mi bə ye kpo maurjə dòtɔ dəka le yéxoyé mə maurizedotɔa nu nə ye bə dɔamə didia yoga nə awe yo simon ke wo gbe yɔnèbə pétrø a va. **14** Ye idɔ i miji bə nanu maurnyo kə là xɔ mikidə mia xòtɔa dè àgbcà ñ mi. **15** Kè ñtò nuxò ji zeotəka à gbɔngbɔn kɔkɔa di dè wò ji sigbarè idi eno ngbɔn miaji vayi lə jə joa mɔ enè. **16** Zedəka ñdòju bə axdò a nu bə yohanes nyɔn amswò də ci mə voà miawo yà wàcɔ gbɔn kɔkɔa sej de mi. **17** Nə awu cɔ enu kə ina mi gakəmə mixocoà mekei nya ñuyi i là gbè. **18** Ke wó senyɔan enyɔn vɔ tewò wó gbɔjen ikafú mawu ibé: mawu hun mən nə bu lɔ mɔ ké ɔnyi yadato o a wò cowò natrɔ xɔsɔtɔwo yomə kòn wò kaka dé gbə tegbe. **19** Ke etunne kù jrɔà, wòti xɔsɔtɔwò yanə koj wokaka dɔgbə ji ile də lə foesisia kgro kidé antixe ile dəgbefan enyɔ nyɔgbian nè yudàtɔwo dede. **20** Vɔà xɔ sətɔmewo cò kipro kode kirene va ant coxia ivà do gbəfan nə helatɔwo càwo. **21** Axotɔà kpe kpə də do woñù i amə sìgbo xɔsəitrò jimə. **23** Yerusa le haməa se enyoan i dò barnaba qidən antioxia. **22** Kə wə doa yijɔe ekpɔ bé mawu vé aməwò nu tàng edé ñusən wò bē wàkprɔ yesu do sényùsenñú nè wàwɔ enùdodò. **24** Barnaba nyi amə dodò gbɔngbɔn kɔkɔa lə mə tainj tanj i ye xɔsə rikə amə sugbɔ xɔ yesu ji sə ji sə tò yà ji. **25** Le hna ye hgbéà barnaba yi tarso ivé ji saulo. **26** Ke ikpcà ekpre va antioxia wàmèveawo nɔn ehaməa gbo nə exo obkà i kprani amə sugbəwò antioxa i wò kpra xɔ setewò yò ló bò kristiwo. **27** Mawu ye gbefandtɔ dekawò cò yerusalem i và antioxa ganamə dò. **28** Wòyò nə wò deka be agabo gbo kɔkɔ zən i inu də bé etó gaygàn deka kàvà do le xixiəà mə see evà và mə lè roma fis klaudia ye gamə. **29** Enùkpràtɔàwò dòe bə amssiamə nà jo nù nè wà sej kpé dé ehamə ke le yudeàwo ñù. **30** Wò jo nùà icɔe né barnaba kide soualo i wò sij yi nè haməməcinain wò.

Chapter 12

1 Vá dó gàdè ká məa èfio Ëròdì và tò funyáfunyá dódó né haámə ví dékawó. **2** Yii wu Jàáki Yohánà éno ví. **3** Ké ikpó bé ənúñowá jají né Yuúdà tówóá əvéné ló Pétrò cá lə əmá mahúán mahúán ŋkəkə jí. **4** Ké wó léø dē gàxòməjróá, écóe dé àsiné sója kewó sí sója ámənə ámənə ləa kídé sùsú bé yéa dəədfisá lə dìdilaməhú əzán, ŋgbé. **5** Yí Pétrò lə gàxòmə qé vòà èhaməa kpɔtɔ leji dé yí lə xodè nè Mawú dē éta. **6** Ëzan kē déŋkɔ né ŋkəkə kē Ëròdì dodé bé yéa sej dífsáá wóbrá Pétrò kídé gàwòrò amèvè yii dən arɔn dē sója ámèvè dojdomə yí àgbòñújclawó lə jo àgbóá. **7** Zèdèká Mawú-éŋjedótó déká vá do yí kinkrin déká do vá əxɔa mə sáéé, yí ŋjedótóá nyɔ Pétrò yí lə xo àxadame nèø ilø nù néø bá, nácó kábá yí yé gàwòrò à kələ alø néøa wó co kódé anyigbán. **8** Yí ŋjedótó á lə núnéø bé bra tóá árinjí né nàdø tóá fɔkpa fígbé wɔe əná tútútú fíbø ná dō yé zowu náà kprɔ yé dō. **9** Pétrò do íkprɔ Mawú-éŋjedótóá dō ýhagbø lə nyànyákø bé ənú ŋtántá yí lə jo ò éyá bükø bé ŋutəgan yí yəlø kpɔ. **10** Ké wótó àgbò kélkélé tɔa məa kídé əvèatjá məa wó vá dō ədùà gbónu kē wó wo kídé gákpoà èhòn àn hún lə dèø kia sí lə wó ŋkø wó dō vá ívá jé əmó déná jí yí Mawú-éŋjedótó có lə Pétrò gbo. **11** Ké Pétrò trójá dēø kia mə a. Êbá yé səéggomə xótøn bé Mawú dō yé ŋjedótó vá í í và qə lə héròdì sìmə yí gbeqə yé lə yúdátòwó mokpòkpø mə. **12** Kéø bu əŋjèkpjɔjrò à yøi maria kē nyi yòhánà kē wó kpanjkønø bø Mákø á xòsètòwò sùgbòví kē wóyònø bø Ròódía và bø yé á èhòn à. **13** Ké ívátò əhòn à xoxo a sùbbvi kewóyònø bø Róódqja và bø yé á hu əhòn à. **14** Ké ivà do d̄ésibø əgbø à nyì Petrò gboø, ayètés kékø èŋjron bø bø yøgbønø èhòn gbø yí súdú yi zèdèkà i véø nù nèø bø Pétrò lə èhòn ŋgbødé. **15** Wó lə nù neen bø èlèkùcu yíá vòà èkpɔtø ilø dòókpø èjí bø ənyø dodó yí. yí wó lə nù neen bø yé ŋjedótò yí. **16** Vòà Pétrò kpɔtɔ lə xo hòn-an və wó hu hòn-an wó kpøs yíí kpáçawó. **17** Pétrò wɔalɔ nèwò bø wò nà bɔnu xùìì yíí nu ənùnø vá jo dëjì sigbø nè Axòtò døø lə gàxòmø qdóá. ii nù nèwò bø wó ná nuí nè nɔví Jàáki kidè nɔvi kpɔtiawó. ŋina ŋgbøá ècò lə neén na yi yi áfubú. **18** Ké ŋkəkəwó lə voa, sɔjawó tótø lə wó dəkiwo mə lə ənú kē vá jo dá Pétrò jíá dóá wójnyá ənúkøvájø dójí á à. **19** Ké Hèròdì jí jí Pétrò dan kékø yí ŋkpóea, écónyø dē sója wó ŋjú, bø wó ná wuwó zèdèkáá écó əmó iyi Yúdøyà kē nyí káyizáró tɔa i àve noón na. **20** Hèròdì lə xoməfién mə kídé Tíro kídé Sìdónì ŋju. Yí Tíro kídé Sìdónì tówó va dèødu yí kprɔ Blasto èfio yé càámì gàn dø àsi bø ná véø býyó ŋjuti fáfá èfioa kídé yøwó ənúkødøá èfio yé nyígbán jí yí wó vá xɔnø ənú dudu lø. **21** Yí ŋkəkə dèká kē nyí ŋkəkə dódó déká vá, yí èfio ŋtā dòáwu kəlø nyí èfio wu yí véø kanrin dø èfio zikpi jí, yí xonu ná dùnón à. **22** Dùkón á dáàxá bø: "Mawú égbø yí roooo ýnyí ámə gbètø yí òó. **23** Zèdèkáá Mawú-éŋjedótó dékadi vá yi vá xoø ənúkødøá ŋcó bùbù nø Mawú à. Yí əyéviwo duikékø yìxúmø yìlkú. **24** Vòà Mawú ənyø lə ganjgan yí lə ji déji. **25** Bärnábà kídé Pólù vø wó dō lə yèrúsàlémi. Wótró có neén na yí kprɔ Yòhánà kē wó ná ná ŋkø bø Mákø à.

Chapter 13

1 Lè èhamen, kə lə Antiochea à ənyonúdétó kídé èdòdatówó lè! kəwo wóné bə: Barnabas, Siméon kəwo yòbé Niger luclus de cyrène, Manaën kə nòn Hérode aməgan gbó kídé Saul. **2** Gàkəmen wó lə kúfu àxótó á, i lə bránu án kòkò nù bé wó á də Barnaba kídé Saul dè àkpádéká ná wóá tó èdə kə ŋ yówó nón án ji. **3** Kə wó blànù i yó Mawu jrò á, wó cò alo dē wójí í dō bayibayí nén wó. **4** Wó kə mə gbɔngbɔn kókó à dò a, jèŋkò seleucle, i kə wò cò ləjnan, wò yì Ehypre. **5** Kə wó vé dó salamila à wò tó Mawu nyon nùnù tò tò Yudatòwò dəxoxò wó mə ;Yohanes, Marc Kprò wò dò sigbə súbòví ənə. **6** Kə wó tó anyíngbán co dέá men án kéké séyi Paphos a; wó pkó mányíki wòtò déká ámen brètò kə nyi yúdàtò; i wò lè wò bə Bar-Jésus, **7** Kə nòn Serglus amengán ʃunú nyántó déká gbó. Amə ʃnan yó Barnabas kídé Saul, də éjì bé yééa sə Mawu nyon. **8** Vòà Elymas "Májikitóá" lè dàyà némwò, i ŋ jibé àməgan an nan kandé ənyon an ji o. **9** Vòà Saul,kə wó gbəllə yó bá Pollu í gbɔngbɔn kòkò dó dέ á, tiŋ ʃkúví dēji. **10** I nù bé "Ewò fütò yé vi" àyé gedegede lè asiwó i ənyrandə. Ənyin futó nén ənyon dodò núnú ʃ kaa gbé àmənwó dέ né wòá vá tó àxótó yé móñ nyónjgbí àn? **11** Unfia, kpò, àxotò lò jéjìwò, tò ʃkúvi là tòn. "ŋ kaa gbəkpò nyindən né gaxoxo də o". Zədékà a, zùblù kídé ahun cón ʃkúvímə nò Elymas; ŋ gbò dësi àxomə mən o,i lè ji amə bə wa lè àló nè yé. **12** Kə aməgan an kpò ènù kéké, èsè gòmə, dóbá èpra nù cò axotò y. **13** Pollu kídé əxrc à wó jèhùn mə cò Paphos i và dò Perge kəlè Pamphylie. Vəa Yohanes va cògbə wò də; i tròyi Yérusalem. **14** Pollu kídé əxraçə wò kéké Perge, i va yi Antioche kəlè Pisidie. Lèjnan an, wó yí ədəxoxəmə sabbat gbə lì ve kanrendə. **15** Kə wò rən əsè à wò kídé ənyonùdə tò wò və à, haməməgan wò cò citə, i cò gbə nèwò bə: "Nənvíwó né mì yò ənyon dέ də i là sè dò ʃsən mi an, mi nui". **16** Pollu còcítò i kó álò yìyì i nù bə "Israéèl vi ʃ cù wò kídè mián wó sééé kə kpò nè Mawu si a,mi dòtò! **17** Israël yé Mawu cán mián tógbí wó i máñ wó gákəmə wò lé Egypte nyigban jia, i 1 cò yé ló sənyəsen ʃ i sò kpuwó dō. **18** Né əxó kóká səny an, əkpò wò jì lə zogbəji.(I lèlè nè wò kéké nè əxó kóká lə zogbəji). **19** Kə i crón e-anaan dükə amandré á jrɔ a, è man anyíngbán né wí i trɔzun wó cínən nù. **20** Enù ʃnan wò jó vayì cò kéké əxò álòfan amənə kídé blaùtón mə i. Mawu nan kojódötó wò kéké səyi ənyonúdétó samuel ji. **21** ʃnan ŋé ʃgbə wo bío bé wò a dò əfīc nè wò, i Mawu cò Saül, Kis yé vijíjí amə kékó Benjamin dùa mə bə nan dù fiò nè wò kéké əxó amənə. **22** Kə əxò amənə vayì à Mawu dòri i cò David dé tòhò. Mawu lè xònù cò David ŋ bə: ʃkpò David Isaï yé vi àmə kə nyón ʃ konyé i lá təj wò ənù kəj bə nan wəa. **23** Tò aməjnan wò jijimə víwò jì à, Mawu cò xənànmətó vá Israël; kənyin Yésu sigbə i nùdə bə yé à wəs ənə. **24** Gàjnan mə an Yohenes tó Mawu nyon kakaka kùd" jimə tòtɔ kidé Mawucilèlè nan məj nə Israël dù kò à; gbòxò yesu nan və. **25** Gakəmə Yohanes wò yé dò jrò à; ènù bə: "Mi bùbə əny i a? ŋ nyin əny i o. Vəa mi dòtò, lé tinj gbə à amə dékà lə və; àmə ʃnan; ʃjèbə man án təj tū yé fòkpà kàwò kpàtē o" **26** Nənvínyə, əiviwò Abraham yé təgbìwó wò kídé amə ké lè mì an mə i lè sen mawu à Mi an wói wó lè dò éin là nòn né mi an kpò dədə. **27** Dòbə amə kálè Jerusalem , kidé amə gan-mə gan wò à;kə woj dësi amə lə tò ənyon kə ənyonuđetó wò rənən né wó sablatgbə gasiagamə am; wò bə yé o wuii. **28** Kə wòj nyan nè wò à wò nòn i wui i à; wò və nùnə Pilato bə nan wui i. **29** Kə wò ənù kə jro o; kidé i i kù u; wò dəé lə ati à ʃ, i sə dè yòdòmə. **30** Dəa Mawu trò fuin cò aməkukú wó dómə. **31** Ǝcò dékia disa né ámə kə kprəs cò Gallelia sə yi yerusalem wò ʃkekə sùgbə. Amə ʃnam wò i nyin ənütòhò kpòtó nə aməwò. **32** En en, Mì an wò i mì lè nù ənyon nyóngbi là nòn nè sigbə i wò əzədədə də né mi an tò gbi wò. **33** Mawu wò də əzədədə à ji né mi an wò kə nyin əviawo i fən Yesu citə lə aməkukù wò dómə. Enùkəjò i wò yrən lə Psalmo aməvə à tò me bə; "Ewò i nyin əvinyə; i cò égbajì à ʃ trɔzu tò dàdà. **34** Kə i fón nén cò amən kúkú wò domen bə yé ʃká nyinyon an; yé i wó i lè nù bə. "Man an cò David yé mənùvəvə nyonjgbin là nè nù. **35** Yé ʃtí i gbé nù lè Psalomo bù mə bé;man nan tó Mawu. Mə nòn nòn ʃka à nyinyon gbədə o. **36** Dòbə gakəmə David sen Mawu kídé yé jòjrò ò lè wò hoénù an, əkù i wò dì dέ dádá wò gbó i nyinyò, **37** vəa amə kə Mawu fən cò aməkukù wò dómə an, ŋ nyinyon o. **38** Né mián anyán lè mian domen bə, tó amə ʃnan jì i wò nù nùvón wó cōcō kə nə mí. **39** Tó yá jì à; aməsiamə kə xò jisá á; kpòmən i là wò o ənù wò tovo nè Mosə yé sàa wò. **40** Kə i nyi anen an; mi kpò dékivò jì; nè ənyon kə ənyonúdétó wò nùdə ʃká dì mián ʃun ò. **41** "Mi kpò, mi an dəmancò lè mə tò wò; əkpàcà bə mì cròn, dóbá ʃ lè wòdò lə mi an ʃkúvímə. Edó kə ʃ lè wòa mi ʃ ló kandé jì cà o, bərì né amə dē lé nùi né mì cà!! **42** Kə Pollu kidé Barnabas có Yikò à, àmə wò lè dékukù nò wò bə; Sablat kə gbənən an, wò à gbè xònù èla mənki né yewò. **43** Kə wò wò tákəpəkpə à jrò lè ədəxoxò à mə an, Yudatò wò kídé vòdù sen tò wò à; kpró Pollu kídé barnabas dò i lè nù nè wò bə; wòà dòjì i kpòtó yìyì lè Mawu yé mənùvəvə nu. **44** Sabbat kə kprəs dō à amə gədə bə də i lè sè Mawu nyon. **45** Kə Yudatò wò kpò àmə wò sùgbə də ənə an, wò tò xəməfin jì; i lè ʃbərì ənyon kə Pollu lè nù an, i lè dəzù dèy. **46** Vəa Pollu kídé Barnabas wò kpòtó i lè xònù kídé kákadéjí èlér vèvə bá wò kákà Mawu nyon nè mi jéjkò. ʃ kpò bá mí lè cò ənyon an wò dànýkpìn i bùibə yé wò Mì an wò à, mì an trò yí vódú sùbòtώ wò gbo. **47** Nénən i axotó à nù nè mí də nə: " ʃ càn wò bə nan nyin kənklen nè wòdù sùbòtò

wò. Nè man cò qədəkpòkpò nè amə wò kèkè səyi anyingban yé nù vòxó. **48** Kè vodù súbó tó wò sə ənén án wó lə tágé í lə káfú nyón an. Kè wó nú bé aməsiamə jé nen àgbè tègbèè a; wò kandéji. **49** Axòtò yé nyón an gbándé nútóámə sééé. **50** Vøa Yùdàtò wò lè dòzò ràn mə nə nyɔnrun wò kə xò Mawu jisè kidé édùmə mègan wò; i wò cò ì tò Pøllu kidé Barnabas nyanyàn; i qewò dò lè ədù à mə; i kprò wò kèkè sə flà ədù a yé rixò. **51** Uøa, Pøllu kidé Barnabas wó huñhun wó fowò, ì fùtù kòwò gban də wò jì. I wò jèjkò Icone dùamə. **52** Èji jò wò sùgbò; i gbɔngbɔn kòkò qù wò mə qε.

Chapter 14

1 Lè Iconio Pölú kidè Barnaba. wo dó yúdatçwo dèxòxç mè i wo lè dègçmè sigbè wá teñ wæ. nè yùdatçwo kidè helatçwo wa hçsè à. **2** Vçá yudátç kë ñúxçsèàwoá vè dònè vódú sentç dè wò nçví kë xçèàwo hún. **3** Wo nòn Iconio dijndij i lè xónú kidè kankandçji, lè dókpè áxotç kë ji ñúnú nya nya, amènunvèvè kidè nûlcúnu tónè vaà. **4** Èdûmè viáwo mân dè vè Ákpadéká lè yridatçwo ji i àkpá vèátç lè amèdçdçawo ji. **5** I kë yudatçwo wódù sentçwo kidè èfiçwo cò nû cá i le nyanwo i le da kpèwo. **6** Pölú kidè Barnaba, kë wo nyán nè àn wo ve bè dèr lycaonio lè lystrè kidè Dérbè kide èdu kë tèbç lènan dçawò mè. **7** Í wo ve lè káká Mawunyçon àn . **8** Lè lystra, wo lcpç ñúcú dçlca kanren de kë ñú zòn lcpç cò yè dèvime o. **9** I lè dótó Pölú këi lè xónúan. Pölú kpcç dûj i kpcç bç hçsè lè si kë à sènù kpcç dç yo yo. **10** Ègbè dèká di siñsiñ i nubè cò i jò dè tç fçwóji. Í i có hiá í tç zònzbón. **11** Kë àmè lcè bç dèawo kpcç ènukè Pölù wòà wo dè àxà í nû lè lycanó gbè mè bë: Mawuwo cò agbètçye nônnçñomè í vá mían gbo. **12** Wo yo barnaba bë yupita í yo Pölú Mercuirío, do yè í lè nû nyçàn wo. **13** Yupiter kë lè nè èká dò dûamè yè nû to cá va cò lálá lcè wò hûen lábá lábá wo í sèñ va dè xòxçànù bë wo va sáávçne. **14** Kë Mawu èmèdçdç Barnaba kidè Pölú wo sè nyón nan àn, wó grèn wo wú wo i súdù qó wo dòñdomè. **15** Í lè dáxa bë ó amègbètç nukè ijò mi lè wò ènùnan monkí? Miawo cá amèwo mi nyi sigbè miánwo ènè lè xixéama, i cò ènyçon nyçngbiç va nè mi. bë mían trø lè lèrò nû nanwo ñgbè nè mian trø va Mawu kë lè agbè ale tegbe. I wò ji, anyi gban, àxù kidè ènutè lemè wo séé gbo. **16** Mawu nàn dècá gbè amèwo dè wò cò wo ñtåwo mòn. **17** Nè àtèju dè désá ènukè inyián nè à lè wò nû nyçngbiç , i lè dç ècijàjà, gàmè nyçnybiç nè à nan mí nudûdú súgbø í cò jíjò dè mian jiwo mè . **18** Ènú nyón nan wo séé gboxó wo ñgbè avçá sasa o. **19** Iconia kidè Antioc yè yudatçwo dowo yí í ve xó nu nè hà bôbô . wo dakpè pçlu í dûen dò lè dûamè i bú bë èkú í. **20** Vçà kë adèkprøviwo lè gbo deá ècò í qó dûamè lè yè ñkè gbèà yè kidè barnaba wo có yí Dérbè. **21** Kë í ve káká Mawu nyçon lè dû na mè jro í kpo àdèkprøvi súgbøwo trø gbova Lstrio; Iconia kidè Antioc. **22** Wo ñgbè ñúsèn dòdò adèkprøviwo lè gboñgbøn mè o. wo nû nè wo bë: << Tó xáxà gàngànwmè i mi à teñ yi ñcovì lè Mawu gbo>>. **23** Ècàn amègán wo lè xçsétçwo hábôbô dèsiádè mè i nè wo branú í xódè jroa; à cçwo qè àsimè nè Axòtç kë ji wo kàndèà. **24** Wo tó Pisidia nyigbànji i sèñ vá yi Pamfilia. **25** Wo lè káká Mawuny lè Perja i sèñ va Ahalia. **26** Lènan i wo có lè í va yi antioc i Mawue Manuvèvè va wo ji nè èdç lcè wo wòà. **27** Kë wo va dç Antioca wo yç hâbôbô i lè nû ènu kë Mawu tó wo ji í wòawo sigbèmè wo hun xçsé hòn nè vódú sentçwo á. **28** Wo nòn lènan dijndij cidè adèkprøviawo.

Chapter 15

¹ Amə dékáa wó, có Judée; í lə kprá amə wò bə : Nə amə qè ñ cóvo də Mosé yé kə ta jí a, wó ñ kà təŋ xœ dàgbə o. ² Barbnabas kidə Pòlú wó wɔ bɔbɔ sènji dèká kidè wò, lə bɔbɔ yé vɔ xó à, Pòlú kidə Barnabas kidə nɔn yia dèká wó có i tuta Jerusalem nè wó a ve kpò amə cincin wò kidè amədđdò wò nə wó á nɔn le duamə an. ³ Lə wó cocó mə an, əha mə vió kpò wó də mònji, wó cò mòn an yikò kèkè í tó Phénicie duamə kidè samarie cá wó lè ká asəj nə wò nɔnvi wó sigbə vodú sən tò wò trò jimə kidè ayətite. ⁴ Kə wó qđ Jérusalem an, əhamə xɔ wò amədđdò wó kidè amə cin cin xɔ wó, í wó sigbə wó yii dumə qđə kidè ədò kə Mawu wɔ nə wó aa. ⁵ Pharsiens yé mə dđ ó kə xɔ də Monsé yé sè wò jiá lè nū bə vodú sən tò wó séé á lè covo. ⁶ Amə cincin wó kidè amə dđdò wó kanren í lə co aji də ənyɔ un. ⁷ Wó kanren dijndin də nyɔ an ji í Pétro có lə wó mè í, lə nū nè wó bə :<< Tin (nɔnvi) nyə ŋúcuwò mi nyá bə mian mə dđ qđcà xóxó gbòxò nè man xo nu an vodú sən tò wó á sə Mawu nyɔ í trò ji mə. ⁸ Kə Mawu dəsi wó jimə an ə cò káká də wó ji í cò gbɔngbɔn kɔkɔ də wò jí sigbə mian cá mə nə. ⁹ Kə i trò jímə nə wò lə gbɔngbɔn kɔkɔ mə an ŋ gə də vóvó tótó də mian mə o. ¹⁰ Ífia, nū kə i jò i mi lə wò dodó kpò nè Mawu, í lè cò əka ŋnan də kə nə dəkprɔví á wó ənú ŋnan kə mián dadá wò xcà, mi an wò ŋtà cá mí təŋ hən kpò o? ¹¹ Vɔa mí kadə jí bə lə áxótó yesu yé mənuvérá mə an , mí do lə mə sigbə wò cà wò ənə. ¹² Kə Pètro kidè Barnabas wó gbo vá lə tò nyɔ an, aməsiame bɔnu dđ í lə dótó wó nə wó á sə amrinmanu kə wò ve wɔ də vodu səntɔ kə wò trò jimə tó yesu yé gbɔngbɔn jí a. ¹³ Kə wó xonuxó ve á, Jacques xɔ nyɔa í lə núbə: Mí doto ŋ nɔnvi nyə wó. ¹⁴ Simon nu sigbə Mawu kpè dèj lə amənuvérá mə i vodú sən tò dđ wò trò jimə í lə dđ yé ŋkò dè ji ¹⁵ Ènyɔnúqđétòwó tò wó nyɔ sɔ kidə ənyɔ lá. ¹⁶ Nə ŋjwɔ ənú lá wó séé ve aá ma gbɔvá i vá gbán David yé avənjtete. ké dáhən dđ á . ¹⁷ Ma jredó də nɔnɔn mə nyɔŋgbin jí. Gaŋnan mə an amə kpɔtiawó. wó á lə jí Axótò dán , nə nən kə amə kə trò ji mə wo sigbə vodú sən tò wò nè . ¹⁸ Ènyɔ kə Ahótò kə wò ənú lá wó dđ cò brəmamə lə nū nə . ¹⁹ Càgbər ŋnan tò á lə tinj nū kpɔkpɔ ma án ŋ jə bə mian lə dáyá nə vodú səntɔ kə trò jimə í vá Mawu gbo o. ²⁰ Vɔ á mí. án ŋrɔn ənu nə bə wó ká gbə tèbò ənu sənsən wóo, wó ŋján gbə wɔ matələ, nə nən kə í wó ʃnán gbə du ran kə wó ʃjco hro nə o. ²¹ Lə jiji mə wó vá yi áá, amə wó gbə kpɔtɔ lə du ganʃgán wó mə í gbə kpɔtɔ lə kaká Mořse yé sə áá wó lə Mawu yé dəxɔ a mə sabat gbə wó>>. ²² I í nyɔ nə amə cincin wó, amədđ dō wó , dəxø ŋkɔ nɔn tò wò bə yé wó cán yuda kə wó gbə yò nə bə Barnabas kidé Silas kə wó nyin dəxø wó ŋkorontò nə mián dòwò yi Antiche , Pòlù kidə Barnadas wò ca nàn kpɔ wó ca nàn kpɔ wó dō. ²³ Wó ŋrɔn ənu la: << amədđdɔ wó amə cincin wó kidə dđ kajé wó mian vodú sən tò kə wo lə Antioche, syrie kidè cilicie, mi cí mí. ²⁴ Mí sə bə amə dəkà wó có lə mí án dumə kə wó mí ŋdə mɔn mə o, í vá bakami kidə ənu kprà mə wó kə va baka susú kidə mian kpɔri wo. ²⁵ Ènyɔ nə mí bə (jró ni) mi an nɔnɔn kpò mi nə an cán amə kə wó mian səŋ qđqá mi, mián xɔ rɔnrɔon tò wò kə nyin rɔnrɔn tó wó kə nyin Barnabas kidé Pòlú wá kpɔ wó vá nə mi. ²⁶ Nə nə nə wó í cò wó dəki xótó yesu christo ta. ²⁷ Nə nə kə í mí gbə də Jude kidè silas bə wó á gbə va nu nyɔ ɔ dəkən an wó nə mi. Mígbə va dogo.>> ²⁸ Cagbè mi kpɔ. bə mi ka gbə cò ənyɔ ɔ bú í səŋ dè támə nə mi í səŋ zən lə kə gbɔngbɔn ŋtā kpɔ, səŋ vá nə mi an wóo. ²⁹ Bə mìan trò lə ənu sənsən wó yɔmə, mi a gbə sáv wó, nə nə kə mi ka gbər wu ran nə ənúdə kidə matələ wɔwo . nə mi təŋ gbə nɔnɔn mə inan ina wó dđ aa ənú à nyɔ nə mi. Mígbə va dogo.>> ³⁰ I wó nyan wó lə duamə, wó co ləŋnan i va dđ Antioche, í gbə bɔ amə wó í cò ənú kə wo ŋrɔn də álòmə nə wó. ³¹ Wó xɔ wè má í hren kidə ayətité kaka də ji. ³² Mawuyé nyɔnutò wò Jude kidè Silas wó lə xɔ nu nə wò kidə kaká dəji kə à təŋ dō nan mə nə wó a a. ³³ Kə wó nɔn wó gbo lə ŋnan kéká a a, əduamə tò wò kidə əgbə brəwu, bə wó á gbo yi amə kə də wò va wó gbo də fafá mə . ³⁴ Silas do jesi bə ənu wrɔn tó kələkələ tɔ a wò wrɔn bə hənhrən mə əgbanciñe tò ní an kpò Actes etaa məwuitɔɔn : hənhrən hoka. ³⁵ Vɔ a Pòlù kidə Barnabas kidə amə bù wó cá cí Antioche i lə kprá nu amə igbə lə kaká Mawu yé nyɔ tó àxótò á ji. ³⁶ Lə ŋkə kə dđ wó ŋgbə, Pòlù nū nə Barnadas bə:<< wó á trò yi ədu kə wó. mə yə wo kaka Mawu nyɔ tó á í ve kpɔ fɔnfɔn mə nə amə kə yə wó gbə dē á wó:>> ³⁷ Barnabas ji bə yohanes kidə Marc wó na kpɔ yé wó dō. ³⁸ Vɔa Pòlù gbə bə` wò ŋka kpɔc dō o , cagbə amə dđkà lə wò mə i gbə wò də kə kə cò Pamphylie, í ý gbə kpè dè yé wò un lə ədò wò wɔwɔ mə o. ³⁹ Maso dđ wó mə, í wó kaka. Barnadas kpɔ Marc í wó yi chypre. ⁴⁰ Nɔnvi á a wó nū nə bə nan nə silas nə wó à yi le yéhowo yé mənuvérá mə. ⁴¹ È tó syrie kidè cilicie í lə dđ ŋsən haməa wó.

Chapter 16

1 Lə ɳgbési é yi Derbe kidé Lystre. Í kpó, Adèkplòvi déká léénan í wó yóe bé Timótè, yùúdà nyórun xòsétó yé vi í yá dádá nyin héjà tó. **2** Nónvíó lə Lystre kidé Icone wó nunyɔn nyònýgbín có ɳún. **3** Pólù ji bá yéá kprœs sé yi, í, kə ì kprœá, é còvònéen, cágbe yùudàtowó lə lə tohó inaawoá, dó amensiamen nyán bá yé dadá nyín héjàtó ó. **4** Kə wó lə tó èdugànwo men án, wó lə núnén nónvíwó bá wóá wó dá yèrusale; yé mendadawó jí. **5** Èhamen wó lə xo ɳúnsén dódó lə xòsè men, í wó lə sùgbo kpée ɳkékə yi ɳkékə ji. **6** Kə gbòngbòn kòkò xéemón né wó bá wó ȷkáká nú mawu nyɔn lə Àsià men án, wó tó Phrygie kídé Gálati duamen dí. **7** Kə wó vá təbə Mysie a, wó wó dòdó bá yoá dó Bithýniàn men, vòà Yesu yé gbongbòn ɳ dəmōn nèwó ò. **8** Wó tó Mysie í yi Toas yé du gán men. **9** Pólù kpó ɳtègan lè zanmen, Màsèdónító déka léénan, yé í nubé:<< Va Màcèdoni nén nàn kpédé mián ɳún.>>> **10** Kə Pólù kpó ɳtègan an, èkáèká mí céen bá mián yi Màcèdoni né mián xòtanéen bá Mawu í yómí väyi bá mián mü yéá nyɔn. **11** Kə mí dó tɔjihún có kéké troási, mí wó nón zonzon tútu yi Samothrace, í ɳkékə väätató mi vá Néapolis. **12** Có léénan án, mí yi Philipo kə í nyín Màcèdonià gán, kə lə vèvè wú lə nútó men yé dugán men, kə i nyin Rómàntowó du xoxo í mí nón dù ɳunan men nén ɳkékə déwó. **13** Sábati yé ɳkékəa jái mí yi èhòn àn yé Kpáánuox lə ètɔa yé kpádéká fí mí lə bui lə dèxò xó déká lc. Mí kanren í xonu nén nyórun kə bá dé lənjun naan wó. **14** Nyórun déká kə tɔbá Lýdì, àvón jen vùn sató lə Thyatire duamen, kə súbónén Mawu, lə dòdó mó. Axótó hun yé ji nén à còdè lə ənyon kə Pólù lə núnén wó men. **15** Kə wó lə mawuci neen án, kidé yé xómen tówóá, é wó bìòbió ilá né mí i lə nú bá:< mi kpóe bá ɳ nyin ənú dodó wotóá né Axótóá, mi vá tiŋ xómen í nen kidé ɳ?>> Í é nán mí káká **16** È vámén bá, kə mí yikə èdèxoxoá, nyórunvi déká kə men èfán kaka gbongbòn lə á va dòògo mi. È kpónen èho sùgbo lə èfán kaka men nen yé kota menwó. **17** Nyórunví ilá jə mián wó kidé Pólù yomen í lə nú kidé àxá sínsín bá:< ilawóá, Jìnjkorí yé dɔláró í wó nyín. Wó lə xonu nén mi co dèdèkpókpó yé móán án ɳún í.>> **18** È wónen ɳkékə sùgbo. Vòà Pólù, kə wó xomenfién sùgboá tró í lə núnén gbòngbòn àn bá:<<ŋ dègbè noo lə Yesu Kristò yé ȷkó men dò lə men>> í i do zèdéká. **19** Kə amen kə tó nyin nyóru an wó kpóbé yoó hó kpókpó mónnu búá, wó ló Pólù kidé Sílás í kprówó yí àfimen gbaŋgba lə èdù mengánwó ɳkó. **20** Kə wó cówó diisá nén kójodótowó, wó nú bá:<<]úncu inan wó nyín yùúdàtowó í wó lə hen càkàcáká vá mián dumén. **21** Wó lə kpráanú kə wó ȷ jə bá mián wó Ròomàntowó mián zon dəjí ò.>> **22** Amen háwó có dé Pólù kidé Sílás ɳun, kojódótowó zen wó wuwó í wó dègbè bá wáxowó kidé átí. **23** Kə wó xoó jr̄ lə xòxò sùgbo nuán, wó cówó dé gákpa men. Wó núnén gákpa jíkpótpó bá ná túwó kidé káká déjí. **24** Kə ì xo gbèdaà ɳunnan án, gákpa jíkpótpó dawó dá gákpaá yá dojdomen. Í có èhunkpowó dá àfó nòó. **25** Sé yikə èzan gànvvivèà, Pólù kidé Sílás lə xodè í lə jihà í lə káfú Mawu, í gákpa men nontó dèáwó lə dòdótowó. **26** Zèdèkáká annyingbán húnhún jìgujigui, zèdèkáká, èhònwò séé hun í gákpa men nontó dèsiàdè yé gaworowó tú. **27** Gákpa jí kpótó fón có arɔnmen í kpó bá gákpa hónwó lə hùnhùn de. È có yé wú í jí bá yaá wó dáikeyé dó é bu bá gákpa men nontowó séé í sí. **28** Vòà Pólù í lə nú bá:< wó ènvén dèekiwó ò, ənú kə jøa mián séé mí ləlá >>. **29** Gákpa jí kpótó bió ənúmen kókó, í dòmen kpàtakpàkpa, í lə kúkú nen vònvón, í géjen dé ɳkó nen Pólù kidé Sílás. **30** È dèwó do có léénan í nú bá:< nú kéé màan wó nén mán kpó xòxó? >> **31** wó nú bá:<< Xósé də Áxótó Yesu ji í wo kídá tóó xomen mián kpó xóxó.>> **32** Wó có Axótóá yé nyɔn vá yé kídé amen kə lə áxóámenwó. **33** Í gákpa jíkpótpó kprówó lə èzan gákpa xóxó ɳunanmen, í zin ábi nə wó í lə Mawuci nə yé kidé yé xómentowó akáká. **34** È kpó Pólù kidé Sílás yi yé xómen í nánwó ənúdudu. È lə tayé sùgbo kidé yé xómentowó, dó wó xo Mawu ji sə. **35** Kə ənun kéá, kojódótowó dó amen nén gákpa men nontowó ji kpótowó í nú nèwó dē nén wóá yi.>> **36** Gákpa jíkpótpó nunyɔn ilawonén Pólù bá:<< Kójodótowó doj vá bá má tací mí dē nén mian gboyi, ifiaá, mi do í mian yi lə ɳuntí fáfá men.>> **37** Vøa Pólù núnénwó bá:<< Wó xo mí lə gbaŋgba lə amewó ɳkúvímén, mián wó Rómàntowó, kə wó ȷ wó ənúdékén o. Wó có mí dá gákpa men í ifiaá, wó vá lə dèmido lə bəbə men an? óó! ý ká tøj nyín ənén wo ɳtawó wá vá də mí do.>> **38** Gákpa jíkpótpó ve dojén nén kojódótowó í vònvón jí wó kə wó sə bá Pólù kidé Sílás wó nyín Rómàntowá. **39** Kojódótowó vá dekúkú nèwó í kə wó dèwódo lə gákpa men án, wó bió có Pólù kidé Sílás gbó bá wóá có lə ədúá men. **40** Pólù kidé Sílás do nyawó lə gákpa men í yí Lydí yé xómen. Kə Pólù kídá Sílás kpó nónvíwóá, wó dó ɳúsén, wó í lə ɳunan yé ɳgbéá, wó có lə əduá men.

Chapter 17

1 Pólù kidé Silas tó Amphipolis kidet Appolonie vá yíkó í vá dó Thessalonique, fí yúdàtowó qéxoxó lə. **2** Pólù lə yó kɔtanu mə sigbə í wónen qéqáca énə. Sabbath ámɔntɔn séea, élə xónu có yrɔnyrɔn ñn kidé wó, **3** i lɔ dégómə i lə qókpají bé Kristó qólpá kpéfú í lá fón lə amə kúkúwó mə, ígbélénú bé Yesu ká ñjú ñjé nyon nə mián yé í nyin Kristóá **4** Amədówó lə wó mèan xóesé í wóqéká kidé Pólù kidé Silas, nənen í Grecɔtɔ sugbòwó vónvón nə Mawu wébá yónrun sugbòwó nyón. & **5** Voa yúdàtowó kídé ñjhuan, cán amə kpoto kpotowó í lə séj wó hacoco ilə qísá í lə wó hunyan hunyan lə ədu ganmə, wó yí Jason yé xómé ilə jí Pólù kídé Silas nə wóá cō wó yí aməwó gbó. **6** Ké wó ñrpowóá, wó ló Jason kídé amədékawó í séj yi kojoqótowó gbó lə ədu ganjgan mə ilə dähá: amə lá wó ké cáká xixéaməán, vá qó lə lá cá í Jason xó wó. **7** Amə ñjan wó ké Jason xɔa wó ló cō dé Kayisaro yé s&wó ún, wólə nū bé: «èfiò bú bë, Yesu.» **8** Ké ədu ganjgan mətowó kídé kojoqótowó sə ényon lá wóá, wó cáká. **9** Ènukə wó kán nə Jason kídé amə búwóá ká wó tú ve jréá, wó gbé wó dē í wóyi. **10** əzan ñ nan mèan, noniwó cō pólù kidé Silas séj díqdá Berée. Ké wó dōá wó dó yúdàtowó qéxo xomə. **11** Amo lá wó nyén wú Tesalonikatowó, ənukədóá wó xo ənyonan kábákabá, í zró ənyon nyɔñgbín ñkəkə qəsiadə nə wóá kpó bé ənukə wo lə núnə wóá nyin ənyon dodó mán. **12** ənúnajój í amə sùgbò xɔji séj nə, ká grecquetowó yónrun amə cáncānwó kídé húncú sùgbò wó. **13** Voa yudàtowó ké lə Tesalonikatowó sə bé Pólù lə nū Mawu nyon lə Berée, wó lə yi í lə dō bé wóá cō dé wónj. **14** Zədéká nənviwóć Pólù díqa axutó lagə, voa Silas kidé Timothé nən lejí nan dē **15** Amə kə lə kpro Pólù a ákpro kéké í séj yi Athènes. kə wó gbé dē lélá ñ nán, wó xó ənyonwó cō gbó dē Silas kídé Timoté un nə wóá vá tui zédkéken. **16** Kpó kə Pólù lə nuate kpó wó lə Athènes xoməfién lē yé gbɔngbɔnán ké í kpó ədu ganjgán ké dō kídé vodú wó. **17** Lə ñ nán ún, élə lé ənyon kídé yudàtowó lə wó dēxó xomə kídé amə kə lə súbó Mawuá wó, kídé amə kə i lə dogo tègbéá wó lə godo toxó a wó. **18** Voa, xixéamə nū nyantó kə nyin Epicurientowó kídé Stoïcientowó cá cō dé ún, í amədewó nū bé: «ənyon ñnanwó gɔmə dē?» amə búwó bù bé: «əwóbá ényí aməjrówó Mawu yé nyon nuqstó», ənukədó ələ nū Yesu yé nyon kídé fɔnfɔn cítə. **19** Wó cō Pólù í séj yi Aréopage i lə nū bé: «mián téj nyán dodo yéyé kə ələ kpraá? **20** Ènukədóá əelə nū nyon mađi nyonwó dē ətomə nə mi. Ènukədó í mí jí bá mián nyán ənuké nyin ənú nanwó». **21** Séj wúá amə mán nyán Mawu wó kídé aməjrówó kə ləjnán wó lə cō wó gamə wó i séj lə nū alo lə dqtó ənyon yéyé ñ nan wó, **22** kə í nyin ənəán, Pólù cítə dē dojdomə lə Aéropage í nū bé: «mián wó, Athèneətowó, ñlə kpó bé mí nyin cōci yi tówó ñtántá lə qəsiadə mə **23** Ènukədóá kə ñ lə tó ədu ganjgán mə vayi kóá í lə kpó ənú kə milə senánwó, ñkpó ənú tátá kə yrɔnyrɔnlawó ləjí: «ne Mawu ké wój dəsia ò» Èees, ənuké mí ləsen lə manyánmanyán mə, ənú ñ nán í ñ lə nū nə mi **24** Mawu kə wó xixé əlá kídé ənuké ləmə dēawó séé, ké í nyí ñjé í nyí àxótó, né jiŋkori kídé ànyigbán ñ nənón sensen yéxó ké aməwó cō lɔ i séj mèan ò. **25** ñ nyi aməwó lɔ i lə sen sigbé éñqé hédé ənə ò, ənukədóá ñjé ñtá hoədə nán nón àgbé aməwó kídé gbɔngbɔn kídé ənúwó séé. **26** Tó amədéká jí, éwó ədú dəsiadé kídé aməwó séé kə lə anyigbán jí, í nánwó wó gámə wó tútútú kídé ríxo nə wó nənkwó. **27** Séj yi jiá, wó qólpá jí Mawu í wó qólpá qəñuijü i tékpé í lá kpééé, ənukədóá séj yí jí, ñ díjdí lə mián domətó qəsiadé gbó ò. **28** Ènukədóá lə yá mèan mí lə zon, mi lə nən àgbé i mi lədē, sigbé mián há jiji dékawó nui énə: «ənukədóá nù nyí ye jijimə viwó». **29** Ké í nyí bá mí nyí Mawu yé jojomə viwó, miń dō lá bui bá Mawu yé nyinyi édí ciká alo èhó alo əkpə tátá nyɔngbui kídé amə yé súsú ò. **30** Ènu nán í Mawu ñcó manyán-manyán gaməwó i séj wòdō ò, vòà édəgbé ifía nə aməsiámə, lə àfisiáfí bá wóá tró jímə, **31** ənukəjó əcán ñkéké dékadé ká í ka dō kojó nə xixéamə, lə jojomə tó amədéká kə í cándéká jí. Mawu nán kpódékájí aməsiámə dē aəj nán ún ká fén cō aməkúkúwó mə. **32** Ké Athénientowó səe ké wó xónu dē fɔnfɔn cité lə aməkúkúməán, amədékawó lə zu Pólù, vòà aməbúwó nū bé: «Mián gbé sá í agbá xónu cō iláun nə mi gbədéká». **33** Lé ñ nán yé ñgbéá, Pólù cō lə wó gbó. **34** Voa amədewó lə déjú í xɔjí sá, sigbé Denys, acropagito, yənrun kéwó yóncon bá Damaris kídé amə búwó cá.

Chapter 18

1 Lé enúnàn wó ụgbéà, Paulú có là Atene i yi Korint. **2** Ùva dogó yudato kè ụko nyi Akila, amèn kó wó ji lé Pont, yé kidé yé si Priskila amènjróvi í wó nyi có Italí là madidimèn; ụgbé klaudú nyàñ Yudato qésiadé bá wa dó lá Roma díúamèn í wó và àduamèn; **3** kè wó nyi àdo ụkpa wótoà, wó nöndü i wó àdo lá àduamèn: àvènteté wótoà i wó nyì. **4** Paulú xonèn nuxó là Yudato wó ụchóxó lè sabbat qésiadé jí, í í tèkpó i qé enú gomèn nèn Yudatowó kidé Helatowó. **5** Vóà kè Sila kidé Timotèo wó có Makédonia và à, wó cōè dé wó ụkpiwo jí i qé enyón gomèn nèn amènwó nèn wa nyán bé Yesú i nyí Kristòà. **6** Yudatowó gbé enyón àn í tówó zúzú, Paulú xúnxún yé wúwó i lè nù nèn wo bá: miàn xúnwó nà va miàn tawó tâ jí; ụan ụ lè kókééé. Có egbají mán yi vodù sèntowó gbo. **7** Kè i dó lèlè nàn an èyi Mawu yé mèn kó wó yonèn bé Crispus gbo lè yé xomèn, yé xóà ca do Yudatowó ụchóxó xóà ụ. **8** Vóà Krispus, Yudatowó ụchoxó ji kpotoà kidé yé xomèntowó xó ànyonji sé kidé Korintotowó kè qdotó Paulú yé nyɔàn wóá ló ji sè i wó lè Mawúcí nènwó. **9** Lè àzàn mèn àn, ahoto bá nù nèn Paulú bá Edro mèn bá: Kàà vònvon óó, xonú kpó kàà gbojín óó, **10** qobè ụlè kidé ewó, í amèn dékèn ụka tèn tawó aló í là wó ànúvòèn kidé èwó óó: xonu, qobé amènwo súgbó lè asinyèn lè àdúàmèn. **11** Ù nòn édúàmèn i wó àxó ụkéká kidé wreti amàndèn, i yé kidé Korintotowó nu Mawú nyɔn. **12** Ké Galio va zú Akai yé nyigbàn ji kpotoà Yudatowó citrè dè Paulú ụ i kprɔè yi àsétòwó gbo. **13** Wó nù bá: "Amèn làà tro amènwó tómèn í wó lè sèn Mawu kè tévé nèn ké esàà ụké èmèn bá wá subòà. **14** Paulú ka mèn xonú i Galio xonyon í lè nù nèn Yudatowó bá: Yudatowó, nèn nyi nuvɔèn aló àsà ji mawɔmawó i à. **15** Vó i nyi bá ụnká kidé enyón núnúwó, kidé miàn ụtá wó sèdédéwó i á, miàn tawó mi jra enyón nànwó dó. Nyàn ụkà nyi enúnanwó kójó qdotó óó." **16** Galio qé wó dó lè kojó ụchóxá. **17** Í wó séawó lè Sostène, Mawu yé ụchoxó ji kpoto gángàn àn i xóe lè kójódóxóà yé ụko. Vóà Galió ụcò àqđà lè mèn nèn wó óó. **18** Ké Paulu gbé wó ụkéká dówó lèlènan kidé noviawóà, è có lè wogblò i ve dó àtɔxún, è yiko Siria, Priskila kidé Akwila wó yi kidéé. Gbóxó nèn à có lè àtɔjixúan ụchóxá, è xrɔ àtà lè kenxréà, dó bá è dò àzè. **19** Kè i ve dō Ephesóà, Paulú gbé Priskila kidé akwila èò lènàn, voà yé ụtá jibé yéa yi Yudatowó ụchóxóà i là xónú kidé wo. **20** Wó qé kúkú nèn Paulú bén gbé nèn kidé wó xoeđeká, vóà àgbé. **21** Ù có gbèwođe i nù nèn wwó bá: "mà gbé trɔvà miangbó nèn mawu jià." i i yí Ephésó. **22** Kè Paulú vè dó Kaisaréà à, èyi Yerusalem i ve cí exá á mèn tòwó, í gbé jèmèn yi antioxia. **23** Ké i nòn lélénàn zààn àn, Paulú yi Galatia Kidé Figià nutowómèn ụká i lè dó ụsèn yé ụkprɔvio wó sée. **24** Yudato kè wó ji lè Alesandria, kó wó yó nèn bá Apolos àà, èvà Ephésé. Ù èè acò lè nuxó kidé ènu xrɔxrɔn mèn. **25** Mawu yé nùkprakpra yé súkrú Apolos yi. Yohanes yé mawuci i wó lènon, vóà xcsé mèn sènju nèn í lè xcnú kidé Kakadéjí có Yesú ụ. **26** Apolos lè Honú kidé kakadéjí lè ụchoxóà mèn kó priskila kidé Akwila sè yé nuxóà, wó và kpèdè ụ i wó và qé Mawú yé nyɔàn gomèn nyɔngbí. **27** Kè i lè ji bá ya yi Axayà à, nonviawó dó ụsèn ən, i xrɔn woéma nèn axayòwó nèn wá xóè nyɔngbí. Kè i vè dòà, è kpèdè jí xcsètowó ụ i amènuvèvèmèn. **28** Dobé è có ụsèn dú Yudatowó jí lè gbàngbá lè yé ụzòn nönnönmèn, í nàn wó nyàñ bá yesú i nyí Kristó.

Chapter 19

1 Gákèmen Apòlò lè kòvìnto à, Pòlù tò Ásià nùtowó men va do Êfésó. kè i dò gò adèkpròvi qèkàwóá ènù nen wò bè. **2** Mi xò gbongbon kókò kè mi xɔsèà? wó dò nen bè mi ŋ sè kpò cà bè gbongbon kò kò dò lè ò. **3** I í nù bè Mawu ci lè lè kè i mi xò man? I wó nù nen bè Yòhánes yè Mawu ci lè lè mi xò. **4** I Pòlù nù nen wó bè Yòhánes lè jimen tötò yè Mawu ci lè lè nen amenwò I lè nù nen wó bè wóá xɔ Yesu amen kè gbɔnɔn yè gbèà jisè. **5** Kè amen wó sè ènyon núnán wó nan wò lè Mawu ci nen wó kè Pòlù. **6** Cò alò dè wò jíá , gbongbon kókò dò wò men í wó dò ègbè bùwò í nù Mawu nyon. **7** Amen an wó sééé áyi sigbè amenwièvè ènè. **8** Pòlù dò yùdàtòwò qèkàwó xɔ men í xònù sigbè wrètì amenton nen. I jè àgbàgbà bè yèà trò amen wò sèyi Mawu fiò duxo nùwó gbo. **9** Vò yudatò qèkàwó kè adékpotò nèwò a, ŋbunenn amen wó á lè nù ènyon manyon manyo cò christò mònawò jí lè amenwò ŋkò i Pòlù có i kprò àdèkpròwawo có lè amenwó gbo í í vá yi lè xónu lé tiráñó yè nukprásco ètj kékè dèjè àdè. **10** E wó ènu hilá kékè í sèyi èxo aménvè í í nan bè amen kè lè Asià nútomenwo, yúdatòwó kidè hélatòwò wò sè Mawu nyon. **11** Mawu wó àmrímàn nùwò kidè Pòlù yè lo. **12** Dònɔnwó kprò hayahoyá i gbongbon makɔmakɔwó donen lè amenwo men nen wó lè Pòlù yè takuvi kidè yè àkòtanu wu. **13** Vò yúdatòwò qèkàwó kè yinen èdu èduwó men lè nan i lè zán yesu ŋkò sè lè wó ènù kè jròwó. wó yɔ nín dè amen kè gbɔngbon makɔmakɔ wò lè ji; i nunen bè ŋdè gbo nen wo bè nà do lè yesu amen kèj Pòlù dè nen kúnú lèá. **14** Skéva, yúdatòwó vɔɔatɔo ganɔgan yè vi ŋúcúvi améndrèwò i lè wò ènù hinan wó **15** Gbɔngbon makɔmakɔ dòjè nen wó bè ŋ dèsi yesu i ŋ dèsi Pòlù vò miawo dè men wo i mi nyi? **16** Amen kè men gbɔngbon makɔmakɔà lè zòkpè dè wo yi xò wi du wó jí í dò àbì wòjè kékè wò sí aman aman lè àxò ninan men. **17** Kè yúdatòwó kidè hélatòwò sééé kè lè Êfésòá sè ènyon án vónvòn ji wó í wó dò bubu àxótò yesu ŋkɔ ŋjú. **18** **19** Kidè cá xɔsètò sùgbò qèkàwó vá dè wò nùvòn wó men i dé dèsi ènù mányon mányon kè wò wò vá yi xóxóawó. Amen sùgbò kè wò mágiki lè wò wóémawo vá í tò zòé lè amen siá amen yè ŋkúví men i kè wó bu yè nòá , é yi saki noka cí èwò nò ga. **21** I kè Pòlù wu yè dò nu lè Efésòá gbɔngbon an nan i í dđoe bè yètò Mákèdónia kidè Áxayá í yì yèrùsàlèm ènù bè nén ŋ yi lè nan jròà ŋ dò lá vá yi Roma cá. **22** Pòlù dò yè àdèkpròvi aménvè Tímótéo kidè Érastó kè kpèdèj án wó sèyì. màkèdónia. vɔ yèntá cí Ásià hóédèká. **23** Lè gá ŋjunan men, amenwó có dè Pòlù yè nyòjn wó ŋjú lè Efésò. **24** Lè lènán Démètrió cikadò wɔtɔ dèkà kè wɔnen Mawu ŋjɔnrun kè wò yɔnen bè Artémis yè kpè tátáá, hen nen èdò và sùgbò nèn álonúdò wɔtɔawó. **25** I í bo èdɔqè káwòtòwò lè nunenwó bè míátòwó, mi nyan bè mí kprò nen èho sùgbò lè èdò lá men . **26** Milè kpòè í mi lè sèé lè Efésò kidè Ásià nútowó men bè Pòlù hinan tèkpò i trò amen sùgbòwó súsú i wó xɔjì sè ènu bè Mawu ɖèkinjls kè wó wònén kidè alò ó. **27** Miádjò hilá lè àfɔnù mɔnji i mi ka va bú í kidé. cáá Mawu nyɔnrun ganɔgan Artemis yè Mawu xɔa ŋká gbo nyi ènqè lè ŋkúvimén nén amenwò í wón kàgbè dò bubuj ɔ yè kè wò əin nén lè Ásià kidè xixéámen sééé. **28** Xomènfíòn lèwò kè wò sè ènyon lá í wólè dò àxà bè Efésòtòwó Artemis í nyi Mawu. **29** Èdúgáán sééé dò cahàcàkà men í amenwó hrɔndo yikò à brɔ men. wolè Pòlù yé hâtíwó Gayo kidè Aristarxon, kè có Makedonia. **30** Pòlù jí bè yè àdò amen sugbò à wò vò yè àdè kpròviwó ŋdè mòn nén' ó. **31** Ásiá méngán qèkàwò kènyi Pòlù yè xòròwó dò amenqèkà ɖikà bè wóá nunén bè ŋká dò ábrɔámén ó. **32** Èdùaménto qèkàwó lè dò àxà nén ènqèkà í èbúwó lè dò àxà nén ènùbù ɖóá cákàcákà dò amenwómén dè í amén sùgbò ŋnyan ènu kèj jí wó bo dè ó. **33** Yùdatòwó dè Aleksandro do lè amen anwó dómèn í còè dè wò ŋkò Aleksandro lè wó alò bè yè ádè ènùgɔmen nén amen anwó . **34** Vò kè wò nyan bé yúdatòwó í nyiá wó lè dò àxà kidè ègbè dèkà sigbè gáxóxó amenwé nén bè Efésotòwó Artemis í nyin Mawu. **35** Kè èdùwóéma ŋrɔntò fájì nen amen anuwòà ènu bè: mi, Efésotɔawó men í lè mianen ŋnyan bè Efésò dúa nyi Artemis ganɔgan yè Mawuxɔ nɔnxó í tónó híla ŋnyi fí í va gè jin dè' có jinkori ó? **36** Kè mi nyan bè ènyɔnlawó nyi ènyɔndòdòwóá, mi dò lá wó o bréwúú í mi ŋdòlà wó ènùdè tamè mabumabu ó. **37** Dóá amen kè mi cò va wó ŋ fifi lè mawuxɔámen í wó ŋ nù búsú nyon dèkin lè mía Mawu nyɔnrun an ŋjó. **38** Nén í nyi bè Demetrio kidè yè aləaudɔ wɔtɔwó dò ènyon dè kidè amen dèá, kójò dóhowó kidè anyigbanjikpɔtòwó lè wóá yi lè nan í veí sanmán wo dèkiwo . **39** Vò nén midó ènyo wò èùbuŋ an, wóá təŋ kprò gbo lè èámen lè kòjòdòhó. **40** Dóá nén nuŋyan wɔwɔ wóáco ènyon dè miènju lè ènù kpotokpotó láwó i miŋ katè dègɔmen o. **41** Kè i nù ènyon hinann è nyan amen bɔbɔawó.

Chapter 20

1 Kè wowó hùnìà hùnìà jròá Pólù dò amewó dídá né wóá vée jí Dèkpròvìwó, í dóónjúsínwó jròá éwó bayé bayé néwó í iyi Mákèdònìà . **2** Kè ìtó ənuto gán mè vâyìlkò a ódójúsìb xòsàtòwó sùgbò yíi có iyi Geréki. **3** Kè ìwo wrèti ámètòan an Yúdatòwó gbè tó wó sábrawó wówó. Kè ikàyi sírà yí vá tró yí mákèdónìà. **4** Bé ná kprœ kékè vá dó Ázia.Gbóona sopatéè Pírisí kélé nyi béréè Árisítákè əvèatò kewó wójí lè xósè mè yilè nyi; Tèsàlònìkà; Gabúsè dèribì tò Tímòrè Tíciki tròfíni Áziàvì jìjì. **5** Amè inawó cò jẹnjkónémí lè trówà. **6** Mícó əmón lè əwó mahúań mahúań ŋkékèéngbó lè ŋkékè ámatòn ŋgbé mí tró vá trówà. Mí nò neé na ámadré. **7** Pólù xónúxó lè ŋkékè kálé lè kɔsidá á mè yí doogò bé wóá má ənúdudu. wó dóé bé yewóáco lè yéŋkè mè yíi dòn yènyoá yí kéké èzangàwuivè. **8** Kanjédégbán wó súgbò lè sìgbóxɔamá yí mián wó sábé mí bò dè neéna. **9** Ȑúcuvi dèkejéví kè wó yó né bé Ètikísìa køyi aron mè sáéé á. Kè Pólù kpoto yílè mawú nyoá jidéa Ðèkékéjá dón aron yimè sáéé Íigéjin tó Fetéri amè cò kéké yí ikú sigbó ətò vá anyigban. **10** Vòà Pólù vár mréén déjí iléé dè' yé bówó mè yílè mibé miŋká cákáó dékéjéá laagbà dè. **11** Kè iria əjìà yia əkàn kpónoń ídu kè Ȑgbé xonu kéké vá ná fònfòv mè an Ȑgbéyi. **12** Kè wó kprœ dèkejéá vá wó tàyè sùgbò. **13** Mián wóyá mián có tojí hù ísej xútoá vá Asósì fí mián vée dòdòyo Pólù lè dódó kélé yéntá siá nyibé yéá wó əmó zɔnzɔn a kídé áfc. **14** Kè irà dòdògòmí lè Ásósia mí kíké dè mián tɔjíhúamá yí mí vár dó MITILÉNÌ. **15** Í sènyi jái mí ku tɔjíhú á; yí mí véedó lè yé nyiŋcò mè kpaanjé anyigbán co dè áxu édonjdomè kè wó yó né bé cíyòsì Ȑkékè kè kprœ dòdòyo Mívádó anyigbán co dè áxu édonjdomè yi wó yóné ədùà bé sàmòsi. **16** Kè Pólù doe bë yéátó Èfééoà ənúkèdóá Ȑjíbá yéá gúgàmè ò Lè Ázià duame o. Ówó kábá náà téjú vée dó Yérúsàlémí lè Pantekotí Ȑkékè jí, náàn téj áká mèan. **17** Cò mèhitè à édójámè seŋyí Èfésò bë wóá vée yó Hámè mèganwóva. **18** Kè wó vá dó yé gbó Ȑnúnéwó bë:"mianjétawó minyá bé có kéké Ȑkékè kélé kélé Ȑjia& Ȑcó áfc tògú lè Ázià duamè kè Ȑwo gámè wó kídé mi. **19** Ȑkpoto yí lè súbò súbò dójáí kídé Ȑjibréwù kídé àdàcì fukpékpa tó yúdàtòwó simè kidé wó sábrawó. **20** Miánjétawó minyá bò nyenjé amídékín wrúá démi ó, ənúkè nyó némi a yéyí Ȑnuiné mi kidé sigbé né Ȑkpra&nú mi lè gbagbaŋgbá kídé có áxómèxi dè áxómè. **21** Mínyá nònnòmè kémè Ȑtójiseŋlè kkánwó Yúdatòwó kidé géréki tòwó lè jímè tòtró vá mawú gbó kidé xósè lè mian xót Yéèsué mè. **22** Ȑfiya kpó Ȑjkàa nò bàbrámè tó gbòngbòn kòkò mè lè Yérúsàlémí yí nyenjé nyó ənú kè kávà jo dè Ȑjinyé ò. **23** Ȑégbé gbòngbón kòkò dèkin dèdèyi díñsá ədù gànnyéngán kewó mè gáwòrò kídé xàxá kewó nòtè kpónj déá. **24** Nyéé Ȑbui bá tiin gbè gbe xòàfidiéò bë mawó Mawú ədóá kéké vá vòtùn mó zon zno án sigbènè né Ȑnxoé có Àxótó Yéèsú gbòá əná bá má vée dó Ȑnúnudèdè é nyenjuyie kídé Mawú émènúvérá. **25** Yí Ȑfia kpó mian wó sáéé kewó domè Ȑwo ədçlè yí xonú có Mawú Ȑfio duxó Ȑju mií Ȑna gbè kpó tií Ȑkúví gbèdè ò. **26** yí Ȑlè dòdòkpé Ȑjí né mi bá dèè manya tó yí Ȑnyi lè amékewó kowóhu qá anyigbán simè. **27** Ȑnúkèdóá nyenjwúrá əmí dékín dè mi lè Mawúé ronron nü wówó mè ó. **28** Yéyídó mian nò ácéjí kídé Mawú érankpóá. Kè gbóngbón kókó ná bá mián lè kpó Ȑjíá. Mikpó mián dékíwó jí lè Mawú Ȑjá kè icó yéntá hun sèŋxœa. **29** Ȑnyabé tíin cocó jròá amebada Ȑhrà vóndi wó kàvá miañdomè yí əran kpóá móýkádolémè ò. **30** Ȑnyabé lè miandomèa amewó ká vá yí wóá có əmí kpákprá bađa wó sèŋvá kídí súsu bë wóá kprœ ənúkpraviwó yi əmón bada jí. **31** Mìnç àcéjí midóju bë Ȑxo ámètòan kè nyenjgbé ənù makprámakprá mi ó Ȑwó Ȑdòá kídé ádàcì Ȑzàn kídé Ȑkékè ò. **32** Ȑlè còmi dè Mawú ényo kídé yé mè nûvérá mè kè sɔgbè yí atéyú ádòmi dèjéko yí ná mi cínón kídé amékewó wókowójú. **33** Tíin Ȑkúví Ȑcí Ȑho àlò siká àlò amèdè Ȑwudódó ò. **34** Mián Ȑtawó minyabé tíin lò wó wòdò né nyenjá hìánwo kídé amè kè lè Ȑgbonyéawó. **35** Lè ənúwó sééé mè Ȑnámi kpódéjù bë lè Ȑdçwawó mè yí mián téjú kpéqdé ənù manó sitówóju& yí mián lè dóju xót Yéèsú kristo Ȑnyo a. Ȑnyo kè yéntá nü bë " Yáyrá lè hánà mè wú xóxó". **36** Kè ixonuxó ənè jròá Ȑjèkro yí xodè që wó jí sáéé. **37** Wo sáéé vá kprákò née yi fànvi súgbò kídé Pólù yí féèn. **38** Wo sáéé ranmè kúwó ənúkèdóá Ȑnúnéwó bë wóŋkàgbé kpó yenjé kíyí mè kewó sáxijiá wódoaøyi Ȑhùaŋgbó

Chapter 21

1 Mícrán wó í zon tèn vá dó kos Foenfónmè mívá dó Rodo, í kə mícó ləma mívádó Patara. **2** Míkpó tɔjihún dəká kə kàáyi Foenisia lɔɔnan. Midóe í dədó í dədó. **3** Kə mí yikɔà, mígbé kipro də ézògə lə miɔn mə í dí tó Siria ivé qj̄ lə tiro, ləffí əhuán ká dəàgbàn lɔa. **4** Míkpó ənu kprató dəkawó ləjnan í mící wógbó nə ŋkəkə adrə. Gbəngbəan nu né wó bə Petro ŋkáyi Yerusalem o, í wó gbə nən. **5** Kə míá gaməa sun an, mícó lə wó gbó í yi mian mɔnzɔnzɔan jí. Kə mi dədóà, wó kiðə wó siwó kiðə wó viwó séé kprɔmídó kéká ísej va àxua tó. Míjèkro, i xodj̄, **6** i kránwó Mído əhuān mə í wó cá wó tr̄ dədó axómə. **7** Mí cō le tiro íra Ptolemai Míci nòví ke ləjnan wó í nón wógbó nə nkəkə dəká. **8** Ye ŋkegbə mə mívá dó Philipo enyɔen nyɔen tó ke gbó mí zən vágia gbó. Ijúá lá lə nyi kpəkpédəjútó amadre kə wó cánwó domətó déká. **9** Èvi nyɔrunví amənə lə si. Wónyí Mawu yí gbféan qətowó. **10** Kə míñon leena i azan jəà, mawuyé gbəfandətó kə wóyóné bə agaboa có yudea va mía gbó. **11** Kə ìwàá, écó Pólù yé kpabrənua péj bra alɔ kiðə afowó nə dəkia i bə: «Gbəngbən kokoá bə Akpabra nú ilà to á, nənəi yudató kə lə Yerusalem wó kàá bre i sej cō ne Mawu jí maxɔsətowó nə. **12** Kə mí kiðə aməkə lə ləjnan mí sə ənəa, mídə kukú nə Pɔlu be ŋkáyi Yerusalem o. **13** Pɔlu bə: «Nukə í mì ləwo rən ma ? nu kə víñ i mìləfan i səñlə gbanjiñ mà ? Ijnyin gakpámə dədəi nya ŋsɔgbe qđ nón le Yerusalem o, plə gbəsɔɔ be mákú də Yesu ye ŋkɔá ta. **14** Kə ɿgbə bó yə ŋkàá sə míányɔ òá, mí gbɔjen ínú nen bə: «Àxótá yé rɔnrɔnu ná vá mə» **15** Kə àzan jəa, míkpadi iváyi Yerusalem. **16** Ènukprátó dəkawókpro mí do có Kaisarea. Wo kpro mí səñj yi ənukprátó xóxó dəka kə wó yóná bə Mnason lə xómə lə Kipro, bə mía zən gbó. **17** Kə mí dó Yerusalem, nɔvíawó xə mí kiðə jj̄ò. **18** Kə əñju əa, mí kiðə Pɔlu mí yi bə míáve ji Yakobo kpó. Èhamè mècincinwó cawó vá ləj nan. **19** Pɔlu xodj̄ nèwó i nú ənukə mawu wɔ to jí lè aməbu lɔməwò gbə məa nə wó kitokító. **20** Kə wó sə yé nyɔawóá, wó kaéfú Mawu. Ífia wólə nū nən bə: «Míá nɔñvi, ənyábə yudató amə sáki nənədə kə tr̄ jíməawó kprɔtɔ ilə zən Mose yé səa jia ? **21** Wo seríwò də nəwó bə wò nú namə dəkawó bə wá tací Mose yi səa dē, wógbənú kprə bə wònubó wo ŋkégbə covo o, i wó ŋká gbə nyin kowó o. **22** Wó kàvá sə bə èvá. Né míá wɔmón ífia ? **23** Yé i taðjóá, náwɔ də ənukə mikanú nə wòa jí. Ijúcu amənə le mia si ləlá, wó dofɔn ŋgbəd̄é. **24** Kprɔwó nə nà kowó ɲu nénà tu fən ke ye ŋgbə wódó dəzáwó nə wá runta nəwó, nə aməwó nányá bə wólə xɔvín də asíwò í, ələ wɔsəá jí. **25** Míáwo wəmá dìdá amə kee ŋnyi yudatúa oa wó bə wóŋká dú yodú vɔsá nuñduwó o, wó ŋká qunú kə cí hun məa wó o. Wó ŋtá wo hasi o. **26** Pɔlu kpro aməawó yi, kə eñju kəa, əkɔ wó ŋtí, əkprɔ wó yi mawuxɔa mə, i dəgbəfan ŋkeke kə ŋtikɔkɔa la wúnuia i à sávɔ də wó domətó dəsiaqə ta nə wó. **27** Kə ɿkprɔtɔ hɔedéká nə ŋkəkadre á ná suàn, yudató dəkawó có Asia ivá kə də Pɔlu ɲu lə mawuxɔa mə. Wó tin jəjí llée. **28** Wodaxá bə: «Aməwó mìvá ! Ijúcu kə lə qjisa dán ilə gban sáa ke ! I sej yijíà, ekprɔ kelató dəkawó cawó vá mawuxɔa mə. Exodu toxó kokoá. **29** Jeŋkɔa, wókpó Pɔlu kiðə Trofime lə qjisa leduamə i wóbbubə ekpros yi mawuxɔa məi. **30** Èzin tó lə duàmə hooo, í aməwó do ivá lə Pɔlu ídəedo lə mawuxɔ amə í túhɔanwo. **31** Ke amawó lə ji bé yewawuià, wóðɔju kekei enyɔanvəd̄ó sɔjawó gan kə lə agbɔánuia gbó bə ezin le tó lə duamə. **32** Èdə sojaví dəkawó kprédé dəkiajú i wó yi fí enuá lə jɔ ləa. Kə aməwó kpó sɔjagán kiðə əviawó gbɔñɔàn, wógbɔjen Pɔlu xoxo kɔ. **33** Sɔjagan gbo təbɔ Pɔlu ilé ídəgbə bə wá br̄ kiðə gàwɔrɔ aməvə. Ilə bió sə xotɔn bə: «Məkəi nyi ilá ? Nukəi iwo. **34** Aməkə bɔ dəzáwó séé dəkawó dó hooo. Nə aməd̄é nū də aməbú cá na nu bu. Hùnyà hunya səñjú kéká sɔjagán ŋnya ənú kə jɔa tututu o. i ídəgbə bə wá də Pɔlu əhun kpo. **35** Kə wóva təbɔ agbɔa nuà, sɔjawó kiké Pɔlu də əjí cagbə amə háa tɔ. **36** Dobə wokpro wó dó ilə dáká bə: «Mi wui !» **37** Gakəmə kə wóka dəkpooa Pɔlu, Pɔlu nu nə sojagan bə: «Ndəkúkú, àádə móñj nə má nú nyɔ dəka nəmian ? Sɔjagan lə kesə bə: «ese Hola gbea ? **38** Ijnyi ewo i nyí əgyptətó kə dɔ i zin lə tó lə ŋkəkə lawawó mə, ikprɔ amə hrɔn dotó saki amənə do yi əgbəjíà ? **39** Pɔlu dojú nən bə: «yudató i ŋnyin có Tarso, kilikía. Edu dodó dəkámee i ŋcó. Démənɔ nə máxonu nə dukɔan». **40** Kə sɔjagán dɔ móñ neàn, Pɔlu jətə də kpokan ji í kɔalɔ nə dukɔan, kə ədəd̄ó lə wó nu séé à, Pɔlu do həla gbə i nú nə wó bə:

Chapter 22

1 "Nɔví, dádá mí qótó ənyɔn kə ɳká nu nə mi nə tiŋ to hròn hròn." **2** Kə haboboa sè bə Pólù lə dó Hébri gbéa, wo viŋ xúí i nū bø: **3** "Yúdàtɔ ɳnyi, wo ji ún lə Tarsø lə Silisio, wo nyi ún lə ədúgán nà mə təbo Gamaliel. Wo kprà ùn lə mián dádáwo sè sənŋjú sənŋjú à mə ún lènø dé Mawu ɳjú sigbøne mián cåwo." **4** Iŋdu aya lē eséa na mə kéké í səŋjú yí ənú mə ún lè ɳjúcú kidé nyɔrúwo brà í cò wo də gákpmá. **5** Vɔsàtɔ ganganwóo kídé amə cícíwo lá təŋ qékúnú bø ún xɔ vəma tó wo ji nə Dàmasko. Gbɔxó nə mà yíà ún qđ lá brá hen va Yérusalem amə tə lə əmɔn nàn jiwo nə wàadɔn to nə wo. **6** Ǝvànə kə ɳjú yíkɔ moji í təbo Damaskoà sigbø gàwuiwə ənəàn əzò qéká si cò ejí mianj í kré húhràdónjú. **7** Ún gènjèn qə anyígbàn mə í sə gbè qéká nū ún bø: "Saul, Saul, nū kē íjò ələ xá ɳjú ənə?" **8** Ún qđ ɳjú bø: "Mèn ənyí axótɔ?" Í nū bø "ənyə Yésu Nazaret tɔ kə əlè xà í." **9** Amə kə lə gbonyə qéawo əzò sisi vɔà wo ɳkpó aməkə lə xónú ɳjúà ò. **10** Ún biɔ sè bø: "Axótó, nū kē í jí bø mān wo?" Axótó nū ún bø: cò nə nàn yí Damasko; ləjnán wá áwɔà nə wo." **11** Nyə ɳunyàn ənukə sí zòa ò ún có kidé aməkə lə gbonyə dèawo jeŋkɔ Damasko. **12** Ún ve dógó amədəkə ləjnán kə wo lə yo bø Anania aməke lənəbə nə aséjì wɔwɔ kə Yúdátówó dənə kunú nyɔngbiŋ nə. **13** Wo có i và gbonyə í nū bø nɔnví Saul kə ɳkúvi nə nàn kpɔnú. Í ɳjú kpóe. **14** Í i nū bø: "Mian dádáwo Mawu cán wo bø nan dəsí yé rɔrɔn nū nə nan kpó amədodoà nə nán sə yə ɳtá əgbø kə có yə nū məán. **15** Do əwo í ká nyi əkúnú qətó lə ənú kə əkpɔ i səà wó ɳjú. **16** Ifià nū kə í ələ nɔntə kpó? Cò nə wá lə Mawu cinəwo nə wá wá kpó tó nuvɔen ji tó yə ɳkɔjí." **17** Kə ún gbo có Yérusalem í lə xódé lə qexoxo məàn, ún vá bùdə dəkinyø. **18** Iŋu kpóé í nū bø: "wø kábá nə ná có lə Yérusalem, dø wø ɳká rón tɔ kunú dədé có ɳ'húnyø ò. **19** Ún nū bø: "Axotɔ wo ɳtawó nyà bø ún xò ilé xɔsətɔ kə lə yúdàtówó dəxóxɔmə wo tú. **20** Gákəmə Etienu tó kúnú dətɔ əhú gbàn qə ányigban məán, nyə cá ɳkpó yə tóxó, kəkə i xɔ aməkəwuíwo wú lə wo sí." **21** Vɔà i nū ɳjú bø: "yí i, qđ mān dɔwo qada díŋdiŋ tóxó lə vódú sentɔwo gbo." **22** Đúkɔn gbéde í xónu kə í səŋjú dø lənan. Vɔa wo qə àxá do í nū bø: "mí wú amənàn mɔntí lə anyigbanji, dø ɳjú nyɔn bø nàn nɔn anyigbanji o." **23** Gákə mə wo lə dáká í lə dà wo wúwó dankiq í fútúkɔ lə wɔà, **24** ahúgan gánŋ-gán də gbø wáto Pólù dø hùnkpo mə nə wà lə xúé í lə bíce nyɔn sə, nə yə ɳtá nàn nyàn ənúkə dɔ i wo lə də áxà có ɳjú ənəàn. **25** Kə wo brá Pólù də kámə dəà, ələ nū nə áhúgan kə lənan qéawo bø: "ənyɔn bø wá dø vəvəsəsə nə romatɔ kə wo ɳcō kufiɔ nəan." **26** Ahúaganwo sè ənyɔn nàn an, wo ve nú nə ahúgan gàngàn bø: "nú kə í ələ ji bø yèà wɔ? Do amə láá Roma vi í nyi." **27** Ahúagan gangan va yi gbo í bíce sè bø: "Romatɔ i ənyián?" Pólù dónjú bø: "ee." **28** Ahúagan gangan gbø biçesø: "əhó gàngàn qəka í ún səŋu xré ədúvinyínyián." Vɔà Pólù nū ne bø: " wo ji ún Roma vi í." **29** Kə aməawó bø yewó áyiávén̄s býce enyɔn səa sə bø Pólù nyin Yúdatáá wótró əká əká sójawó məgan cá ənyɔn dø vònvnón née ənúkədóá éná bø wó bré. **30** Lé yə ɳkəgbøà, ahúgan gángán jí bø yə ànyán nyɔn dódó có ənyɔn kə yudatɔwo cò qəŋuwó ɳjú. Í i có əkáwo lə Pólù ɳjú, i biɔ əfiɔ kidé dexotówó bø wá bø kpró Pólù vá səŋjú dónjdomø.

Chapter 23

¹ Pólù lé kpó àdàjù də tówó í nú nəwo bé: «nɔvíwó ñ no Mawú éjekúvímə kídé jìjìnyɔ nyòñgbi kéká vá ná égba. ² Mawú é háñkñonotó gánñgán Ànánìà dòòdó aməkə lə Pólù kpáxó ó bá ná xo ənugbó néø. ³ Yí Pólù lə ná nēen bé «Mawú áxòtómə ná wocá əwokələ sigbe ègrí kə wóñ. Si àkáló ná ənáá ò, yí əkanren dá kojódódó ézikpuia jí dέ yí lə dókojó ñ, vòà woñtá ədàséají dέ yí lə ná gbè bə ó náxojøà à ?» ⁴ Aməkəwó sɔgbè ánúñ bé «nənə yí ɣlə zu Mawu kojódótó ganñgan étatósá nə» ⁵ Pólù nù ná wó bé «yøjnyá bé Mawu ékojódótó gánñgán i&ienyi ò. ənúkədáa wóñrán ənú dé bé «káxonuwó bada cō tóó dumə məgán wó ñú ò». ⁶ Kə Pólù se é ètóxodó ná mətó káwó cō sàdúkè tówó domə vá kidé yúdàtowó á éxonu kidé ègbè sínsín bá «nɔviwó fàrisí vijiji yí ɣnyín. ənúkədáa ɣlə qđòtó í lə móñkpókpó mə bé aməkúkúwó á vá fón gbèdèkáá yé yídó yí wóléj vá kójódóxó ilá. ⁷ Kə ixonu jróá ənyøhøhø vá dó fàrisítowó kídé sàdúkətowó domə yí bòbhòá má dá toxó ámèvè. ⁸ ənúkədáa sàdúkè tówó núnéen bá aməkúkúwó fónfón ɣle ò, yí Mawú ənjødotó ó cá ɣle ò yí gbòngbòn kòxò cá ɣle ò. Vòà fàritowó xó ənú inawó sééé jí sə. ⁹ Yí còcódóñjú gánñgán déká vá jo yí fàrisító ənùñrótó gánñgán wó cō ənyøhøhø déká dé yí lə nú bé: «mí ɣkpó bàdà dàkín lə ɣjúcu lá mə ò, mëén átéñú ánya ənyo na, tanyó dé ɣfia Mawu ənjødotó yí xonu néeen? ¹⁰ Kə ənyøhøhønhan gánñgán ɣtá vá qđóá, sójawó tató lə vónvón bá wóñká vá jáñ Pólù wríwri cō wó símèo. Yñidó sójawó bá wóá vée kprø Pólù və néeø. Lé ètóxodé námətowó domə bá wó ná kprøe yí àhùàkpá sinyú á mə. ¹¹ ɣkəkə kə kprøe dóa yé zanmə á Àxótó vá nòtə dé gbó yí lə núnéen bé «ká vón ò, sigbə ná əwe yí də èkùnù ñ. Lé Yérúsàlémi nənə yí àágø wøe lə Rómà ñò». ¹² Kə ənjukə a yúdàtó wó dòdó bada lə wóðékíwó mə, bá ná yewó domə ɣkà dunú àló ánu ənúdèò, yí wótanú déjí. ¹³ Aməkəwó dòdó bada láwóá wówú amə hòoka. ¹⁴ Yí wó ve&e kprø èhañkø nötowó éməgán kídé hamə məgánwó, yí wó nú bá «mícó mían dékiwó ıséñdé nudódó mə, (fipode) bá ɣmíjkà du nú ò, né míj wu Pólù ò». ¹⁵ Míawó ètóxodé námətowó, mí lə núné sójawó məgán bá ná kprø Pólù və némí áñoné wó sigbə mí kà biyçø ənyøa mə cítócitó ənè. Gànamə dóa míán wó milə ègbèsòsò də yí áwui lə móájí gbòxó àvàdó mían gbó. ¹⁶ Pólù nɔvíá nyɔru éví sə sèbrá kə wó wó dé Pólù ɣùán yí ɣy àhùàxò sinyú án mə yí vée nú ənyo a wó séeé nə Pólù. Bé nənýyí àfokú déká lə mɔnjí néeø ñò. ¹⁷ Yí Pólù yo sójawó domətó déká yí lə núnéø bá náá kprø dèvìá yí ná sójawó tató gbó ənyø déká lə dèviasí ná aməgán. ¹⁸ Yí sójaa kprø dèvìá sónyi ná sójawo tató ínú néeø bá «Pólù gàxòmənötó yí ɣúñ bá má kprø dèkéjéá vá ná mi bá ənyø déká lésí némí» ¹⁹ Sója wó gán kənyí awàñkñonotó á lə dèkéjé á lə yí kprøe yi wàwraxó íréé lə biésø «ənyø kəé əjí bá yøá núnø?» ²⁰ Dèkéjé á xøgbè bá: «Yúdàtowó wòdèká yí kàvá bíwó bá ná gbø Pólù de ná wóá kprøe və ná mí ècø ná wóá kprøe və kójódótowó ɣkø. Wó kàwøe sigbə ná amə køjí bá yewó ánya ənyødøqø á ənè. ²¹ Vóá ká vón nénwóá kprøyi ò amə kə nòtə dέ ilé kpómó bá yewó á wuiá wó wú amə hoóka, bá wóðó féca déne. Yí wó hən ənudódó və wó dékiwó jí dέ bá yewó sɔgbè də býewó ɣkà dunú ò, àló nù ci ò, ná yewó ɣwu Pólù ò. Ífia kə ɣlə xonuwóá wó wó sɔgbè de yí lə kpómón ná tóógbənáná. ²² Yí sójawó ɣkñonotó gánñgán gbó dékéjé á dέ, bénayi ɣidə əsø néeø bá ɣká nú nyɔná ná á mə dékén bá évá nú ñ ò. ²³ Iséyijíá áyó sója ámèvè ínú nénwó bá: «wónájí sója kàtón kə sɔgbè dèèwóá nénwóá yi Sèzariá, yí əsø aótř kakítakpo cíiwó, kídé eñudatowó kàtón, mián cō lə ɣkəkəá á gàxoxo ètón antó mə» ²⁴ Èdó bá wó ná jí əran kə wóá sónjkíká náàtøjvée dó Anyígbán jí kprø Felisi gbo nyòñgbi. ²⁵ Éwrán nú bá: ²⁶ Clódì Liídià yí lə cí bùbùmètò Felisi, anyígbán jí kprøtó. ²⁷ ɣjúcu la yudàtowó lée yí jí bá yewóá wui yéyídóí ɣndó tiín sójawó bá ná xøe déágøbè ənúkədáa ɣsø bá Rómàtowó yí ɣny. ²⁸ ɣjibé mányá ənúkədá yí wó cō dëñjú á. Yí ɣkprøe yi wó kojodótowó ɣkø. ²⁹ ɣsø bá wó nyøa və lə kudé yúdàtowó əsøá idóyí wóle cō ənyø dëñjú bá ənyødø ɣgbø lə yewósi sónjkíká bá ájø ná èkú àló wóá túi dέ gákpmá. ³⁰ Yí ɣgbø sə bá amədékawó wó dòdó daba dëñjú dέ yéyídóí ń sónj dídá wo kábá ɣlə dəmón ná aməkə cō nyø dëñjú á wó bá, ówó ná və cónyø dëñjú lə tóó ɣkúví mə. Éyi zan» ³¹ Yí sójawó dòdó yé sə dédé á. Yí wó kprø Pólù lèzan domə yí sónjyí ná Àntipàtri. ³² Lə ɣkəkə kə kprøeñdó sójawó domə àkpá gánñgán án gbø əsøkutowó dέ bá wó ná kprøe yi, yí woñtawó tró yí gákpmá gánñgán sinjú á mə ³³ Kə əsøkutowó véeedó Kàzáriá wó vée cō wóma ɣsø ná Anyígbán jí kprøtó yí wó cō Pólù cá dέ àsímø néeen. ³⁴ Kə anyígbánji kprøtó hrènwóma jróá əbíyó bá ənúto kəé mə yí Pólù cō mə, kə ɣsø bá Silísítá yíá ³⁵ ənúbá maásø tonyø a mə nyóñgbi ɣsékpé aməkə cō ənyødøéhjúwoa mó tó cá ñ ú, gbòxóné wóá və dó lə lá». Yñidó dòwó bá wóná kprøe yí Héròdi yé fícsá mə.

Chapter 24

1 Le ọkeke átɔ̄a gbeà, Anania, Etanòtɔ́a kiđe amègā dékawó kiđe enyōnuđetó tertulo wóvá lénà. Wóvá cónyō de paolo ọú le edukprɔ̄tɔagbɔ̄. **2** Ke paolo và jete de edukprɔ̄tɔá ye ọkɔ̄á, tertulo tóé seri-seri nə efio à be: << Efio, ewo ídó i fàfá le áxó nə mí, i tòó ọunukpójekɔ̄ hɛn enunyɔ̄en sugbɔ̄ va nə mia dukɔ̄a. **3** Enú ɖesiadije ke ewonjɔ̄a je nə mianu, wo ile dɔ̄ ji Felisi. **4** Ne nye ọka hɛn de ọbeoa , unjibe na ɖotój nyɔ̄ngbí. **5** Mikpó ɳucù ilà be enyin etodáhennamətɔ̄ ke ná be yuđatɔ̄wo ɳgbele setónú o. Ye i kpacé nə Nazaretitjwó kómámaá. **6** Ejicá be yađu kɔ̄ nə ɖexoxɔ̄o í mí lee. **7** I áhúá fìo lisia va i va xɔ̄ Pòlu le miasi kiđe ɳusen i kprɔ̄s yi. **8** Ne wo ɳtá ekanyɔ̄en seà, àanyá enuke iwo í milecɔ̄nyō de ɳuá. **9** Yuđatɔ̄wó séé xɔ̄ nyɔ̄a i be Pòlu wɔ̄ enuŋnawo nyawo i. **10** Vɔ̄a ke efio à nà gbe Pòlu be naxonuà, Pòlu ɖunjú be : << ɳsebe có exo nənəđe kea, ewo inyi kojodɔ̄o nə dukɔ̄ ilà, i inyi jiјɔ̄ be ma ɖegɔ̄mə nəwo nyenja. **11** Eteŋú kasé, ọkeke wiveake unva Yerusalem be masubɔ̄ ke. **12** Ke wóvá kpɔ̄ŋ le ɖexoxɔ̄aməa, nye kiđe aməđe mi ɳle wɔ̄ ajreο, nye ɳbɔ̄ aməwo de afidé, i dānən etɔ̄ nə wo o, le dua mə ca o. **13** Enyō ke wole cɔ̄ de ejunyeawo a, wo ɳkateju de kūnū o. **14** Unrɔ̄ be ɳsubɔ̄ tiŋ tɔ̄gbivo máàwú to emɔ̄ ke wo ɳtawo le yɔ̄ be mámá ifiaa, unwɔ̄nɔ̄n de ese ɖeside ke mawunyɔ̄nuđetɔ̄wo ɳtron ɖeáwó jí. **15** Unkáde Mawují sigbenə aməlawó le kpòmόŋ enə, aməkúkúwó fɔ̄nfɔ̄n, aməvɔ̄enwo ca, amənyɔ̄enwo ca. **16** Ye idɔ̄ i undjɔ̄nəđu be máwɔ̄ enuwo de ɖodonu le mááwu kiđe agbetɔ̄wo ɳkuvimə **17** Le exo sugbɔ̄wó ɳgbea, untrɔ̄va be ma kpe de tiŋ dukɔ̄n ɳu kiđe enuwo kiđe echo ca. **18** Ke unwɔ̄nəa, yudato ɖekawo co Asia í kpɔ̄ŋ le ɖexoxɔ̄amə le ɳtikōkō ye kònú wɔ̄xó, unyi aməhabɔ̄bɔ̄ wo mə aló kiđe àxádódo aló afibulɔ̄mə dei o. **19** Efia enuke ji aməlawo tu dò i le cɔ̄nyɔ̄ de ejunye awoa, woadee diisá. **20** Alo enú manyon ke wókpó le ejunye ke ɳva wanui. **21** Ehun enyɔ̄n deka pɛ̄s ke ɳnu dáàxà le wo mə ye inyi be : << cagbe kukuawo fɔ̄nfɔ̄n de tea ye idɔ̄ i milé có de ejunye >>. **22** Felisi se enyɔ̄a gɔ̄mə nyɔ̄ngbí. I doté yuđaviwo ɖe. I nú nə wo be << Nə axuafìo lisia gbo có Yerusalem vaà, ma dò kojoa>>. **23** I degbe ne abrafo deka be na lebe nə Pòlú nə amə ɖekin ọka gogoeo. **24** Le ọkeke ɖođ ɳgbeá, Felisi tró vá kiđe asia Drusila, yuda nyorun, i yó Pòlu i ɖótøe kiđe xɔ̄se le Yésu mə. **25** Ke ye kiđe Pòlu le xɔ̄nu cɔ̄ kojododo , jigbɔ̄ndɛ ɳua, vɔ̄vɔ̄n ji Felisi i í nu be: << Yi gboxó!. Ne emónukpokpɔ̄ sun asinye yađeməđo nàá trɔ̄ yó wo. **26** Zedeka, élékpo emɔ̄ nə Pòlu be nana echo yé: ye idɔ̄ i iyɔ̄ nən i na le ka aseju kiđe. **27** Ke exo aməvə vayia, Porcius Fistus tró zu efio de Felisi ye tohó. Vɔ̄a, Felisi jibe yuđatɔ̄wó na rɔ̄n ye, ta egbe Pòlu de gakpa mə

Chapter 25

1 Festus va dō ənútógán mə í ykəkə ámèntron ye ɳgbéà əcó lə césarée í va yí Yérusalem. **2** Vɔsató ganygan kídé yúdàtewó yó məganwó cə ənyon dē Pólù yú lə Feestus gbɔ i lə tédéjí. **3** Í dè kùkù nè Festus bə ná kpró Pólù va Yurusalem nè yewá wui lə mónjí. **4** Vòà Festus dójú bé: Pólù lə gaxémə lə césarée i yéñúta yé tró yíkó léyánán. **5** Í ilè nú bé : "né i ìnyi énəán; amə kə lá təjí vá ná vá kidé yéwó. Í nə yúdé lə amə nán mə í y nyonán woa cō ənyon dē yú" **6** Léyánán yé ɳgbéa ké í wó ɳkéké amənyí aló aməwó aló gbésəjkpéá; éyi césarée ké ɳkéá; ékanréñ dé kojó dójó i bió bé wóá kpró Pólù va nə yá. **7** Kə í voá; yúdàtewó kə lə Yerusalem wò và gbò i cò ənyon cō dé amə ɳú sugbèsùgbòwò ké wó ɳká təjí dē désá tútutú ó. **8** Pólù lə xrón dékia í nū bə nyen ɳú wó ənú bádá dékia dē Yúdàtewó ɳukó ɳú o; aló duməviwó ɳú aló cesar yú ó. **9** Vɔa Festus ə ji nə àxò Yúdàtewó kükúdéké í dójí né Pólù bé: " éji bə yéá va yerusalem nə nyen ɳta má Yerisalem nə nyen ɳtá má dō kojó nə wó cō éýnanwo ɳú?" **10** Pólù vú bé: " ɳú yó césar yé kojódóxó, fi wó dō lá dō kojó ɳú ləá. Nyen yú wó ənú báda dékia né Yúdàtewó ò; sigbə wo ɳta dñyin nyongbi ənə. **11** Ganké, ná ɳwó y dē kə wú nyənán; i ɳwó ɳdéké kə jé nə ȣkúá; nyen ɳú gbé bé nyen yká kú ó. Vɔa nò wò nyonuwò ɳlə tohoa amədéké yú dójá cē nə wó nyonuwó ɳlə tohoa; amədéké yú dójá cē nə wó ó ɳlə yó césar. **12** Í festus wó bóbɔ kidé yè hácoco i dójý bé; " éxónú nə césar; áyì césar gbò". **13** Lé ykékédewó ɳgbéá; éfóó Agrippa kidé béreniee wó vá césarée nə wóá va jí Festus Kpó. **14** Kə wó wó ɳkéké; Súgbowó jrjá, Festus cō Pólù ɳə nyon dē ɳkúvime nə fió. Í nú bé: "Félix Dàci amədéká dē lélá sigbə gaxémə nɔntó ənə. **15** Ké ɳúlè Yérusalemán; vɔsa ganýgántewó kidé Yúdàtewó mə ciciwó cē ənyən dē aməlá yú lə égbó nyees í wó bió lə wóá dō kojó kükú nən. **16** énuké ɳ dójí nə wó bé ɳyi Romantewó dójó bé wóá cō amə nán tó kükú. Ké ɳ wó cō ənyon dō dō lá dō mònú kpèkpé ké àsəj dögó ənyon cō dē amə ɳütéwo í àwó dójó nə aməta hɔnhron dídá ənyən cō dē amə ɳuntówó. **17** énú í nán i dō nə wó và lélá dēdúa mán dē mɔn bə wóá cō aməán vo. **18** Gàkòmə ənyoncō dē amə yú tówó vá do dēá i lə cə ənyon dē yúanç; ɳ kpó bé ənyon kə wó cē dē ɳuwó dējin ɳlə yé toxó ó. **19** sénjyí àkpá bú məán, wó dō ənyon dɔndɔn ɳkáká kidé dē wójítawó há sén sén ɳú kidé amədéká kē nyí yésu í kúá keé Pólù lə nū yé nyən ɳlə ná lé élə ágbə. **20** ɳ cáká sigbə wóá nü ənyon ɳ nánwó mɔn, i ɳú bìè sē bə éjí bə yéá yí Yerusalem nə wóá ve dō kojó nən dē éyñanwó ɳù. **21** Vɔa gákəmə Pólù bió bə wóá lēdəéá, gbóxó nən éfió ganýgan yé nyon núnúán ɳù bíó bé wóá lēdə kéké nə mán cōe dídá césar". **22** Agrippa nū nə Festus bé: " ɳúcá ɳyi bə mán dótó aməán. " festus dójí nən bé : " écō adótóá." **23** Kéøjkéá, Agrippa kidé Bérénice wó va kidé ácó hú ganýgan déká; wó dō xéamə kidé səjá ganýganwó kidé ádú ganýgan yé mə mə gánwó. Ilə Festus yé gbó dēdóməán, wó kpró Pólù va nō wó. **24** Festus nā bé: "éfió Agrippa kidé miawó sée kē lélá kidé mi; mi kpó amə lá, yúdátó sugbowó bá kpón lə Yerusalem kidé lélá í lə dāàxá bá ɳú dō lá gbə nən àgbə ó. **252627** Vɔa ɳù nyán bá ɳù wó ɳdékén kə jé nə ȣkù ó vòà kē í yé éfió ganýgan & n ɳù dōé bé mán cōe dídá. **26** Vòà nyen ɳwó ɳedéjè tútutú ilá ɳrō dídá éfió ganýgan ò. ȣnù ɳ nán i dō i ɳcōe vá mian gbó i lə kitókitó məán éwó éfió Agrippa, kéjí gbèxó nə wóá yán énuké wóá ɳrón dē ənyənan ɳù. ȣnùkédéá élé wó ɳù bé ɳù nyen bé wóá cō amə dídá gákəmə kē wó nká təjí nū ənùké í wóawó ó. "

Chapter 26

1 Agripa nū nə paulú bē: "wojta xonú i hrōn dēkiwó yə ta." Í Paulú cō yè bōwó yi jí i hrōn dēkia yə ta: **2** "Efio Agripa, ədo jiјo ŋ bē ma hrōn dēkinyèn tā egbə cō ənyon cōdē amə ɻuàn wó egbə; **3** vēvēt̄à; ewó i nyi yudatōwo kasētō kidé wó kōnuwət̄ogán yé i nan bē ŋ lē bič cō egbəwo bá nan sá tiŋ nyɔwó nyɔngbí. **4** Yudatōwo nyan sigbé ɻnōn agbá mōn cō tiŋ dēkèjē mēn lē yerusalem kidé tiŋ dūmə. **5** Wó dési ŋ cō gōmə jéjé i wó dō lē nyān bē ŋ nōn agbēà sigbé Pharisito enən, habōbō kē dēvēvē mian mawú sənsən. **6** Wó ka dōkójó ŋ lōlā dōbē ŋ lē ji eŋgbé kē Mawú dō nēn mian dādawó. **7** Efio gbēdōdō kē edú wuivēawo lē nōntē kpo i lē sən Mawú vēvēdē ɻnkéké kidé ezan àn. Efio Agripa, əmōn kpo kpo ɻnnan i dō i yudatōwo cō ənyon dē əñunyən. **8** Enú kēyi dō i lē mianmēn aməndēkēn ŋ kadejí bē Mawú la tēn fōn amən kükúwó óó? **9** Gadékamə nyenta ŋ búi bē ŋ dōlā ɻwnú sugbō kē lē cō dē Yesu nazarethetō ɻnú. **10** ɻ wō nēnən nū lē Yerusaləm ŋ xō ɻnsen cō vosatōgan wo gbo i tú xosétōwó dē gamən. **11** ɻ dōntō nēnwō sugbō lē edéxohówō i zēn wōjī bē wōà nū busu nyon. ɻ wō xomənfiēn dē wō sugbō, kē nan bē ɻnti wō yomə lē amənjro dūmēn.

12 Kē vcsatōganwó dē mōn i ŋ yikō Damas yé i ŋ wō ənunān wó; **13** Efio, sigbē ɻnidōn gawuivē mēn ənən án kē ɻnlé əmbān jià, ŋ kpo kēnkrēn dēkà cō jiŋkori. i kō wú ɻnidōn, i dazō xixradé nyən kidé amən kē kprōndówō. **14** Kē mi jēn dē anyigban mēn án, ŋ sè egbé dēkà i lē nu ŋ lē hebrigbé mēn bē: "Saulú! Nukəijà i əlé ci tiŋ yomən? A sənju nēn wō bá nan tú afō tōni nū. **15** Í ŋ nū bē: mēn i ényi axotō? Axotō ɻoji bē: "ənyin í nyi Yesu kē əlé ci yomən nēn. **16** Cagbē enú hinantōà cō dē afō amənvé ji i nan kpoŋ; ɻdē dēkinyən disa nēnwō bē ma dōwō nan nyí tiŋ dōlā. Anú ənú kē mađé disà nēnwō kidé ənú kē ənya cō əñunyən xoxoàwó nēn amənwó. **17** Í ma dēwō lē amən kē gbo ŋ dōwō yikōawó kidé yudatōwó kidé amən kēwō ɻnni yudatōwó wō lōmēn, **18** nēn nan ɻkuvinən wō i dēwō lē Zubrumēn va konkrēnmēn kidé satana yé ɻusən mēn va Mawu yé ɻusən mēn, nēn wa xō cōcōkē cō Mawú gbo, nēn wa kpo toxo lē amē kē xō əjinyən séawó mē. **19** Cagbē Enū nā tōà, efio Agripa nyen danən lē Mawu yé séwoji óó. **20** Kēlēkēlēa ŋ yi Damasku, i yi Yerusalem i va yi Yodēa nyigban briboà ji kidé amē kēwō ŋ nyi yudatōwó óó gbo ŋ yi i vē xonu nēnwō i nu mawu nyon nēnwō nē watrō lē wo jiwō mēn, nēn wa wō enū kē ɻefian bē wo trɔjimē. **21** Enū hinān idō yudatōwó lēj lē Mawu xōamēn i ji bē yōà wūŋ. **22** Mawu kpēdē əñunyən kēkē va nēn egbà, ənukē nan bē ɻngbē kpočō lē ətējí lē amēngān wō kidé butōwō mēn mēn i lē xonú cō ənyonuđđēwō ɻnú; **23** bē Kristo ɻolà kpēfū, i lē nyi amē kēlēkēlē kē lē fōn cō amēn kükú mēn i lē vā ɻqgbēfān ənyondodoà nēn yudatōwó kidē amē kē ŋ nyi yudatōwó óó. **24** Kē Paulú dēnū bē ɻekia nu enēn àn, Festo dē axa bē: "Paulú əlé kúcú; tō ɻunú nyanyan əlé kúcú; tō ɻunú nyanyan gángán lē dōwō cíkú." **25** Vōà Paulú ɻoji bē: "búbútō gan Festo nyé ɻlē kúcú óó, vōà ɻlē dojí nū ənyon dédē kidé ənyon nyɔngbí wō. **26** Əoà, ənyon nanvō lē nyanyanmē mēn efio, yéi do ŋ bē déé óó; dōbē wō ŋ nūl bēbē mēn óó. **27** Efio Agripa, ə kadé ənyon nuđđētōwo jià? ŋ kadéji bē ə kadéwojí." **28** Agripa nunən Paúlú bē: "ifia dēé ejí lē wōj ma trō Kristo tōà?" **29** Paulú ɻoji bē: "ifia alō gabumēn i a nyian, tiŋ gbeđa nēn Mawu i nyi bē əwō kidé amē kēlē ɻo ətōnjwō miava zu sigbē ənyən enən, vōà ɻkà dēgá miawo ɻe sigbē ənyan enən óó. **30** Í efio, anyigbanji kpočō gan, Bernike kidé amēkē kanrindđà wō séé cō jētē; **31** wō lē dō lē exəamē ilē nū nē wō ɻékiwo bē: "ɻucú lē ɻwō enū ɻekən kē jē nēn gāmēn yiyi óó." **32** Agripa nū nēn Festo bē: "nē ɻucú lē ɻmē nū bē Roma yé fiōgan ɻta i lē cō yé nyon án, wo mē gbeđé ɻe i à dō lē gamēn."

Chapter 27

1 Ké wówó cànccán bè míayi italia, wóccó pòlú nè` augusto ye sòjagán julius. **2** Miqdó Adramitio ye tòjihún déká tó Asia lagè i jé áxúaji qédó Makedoniató déká ké wóyónè bë Aristaxo có tesalonika cá yi kidé mí. **3** Ké enju kéká , mívà qí dë sidon, julius nyó xomé igbë pélù déké bë máyi nè nèváiawó ná ji enuké hián wó iseñ kpògbò. **4** Ké mí có lena í kë aya le xo dogo mí dódóá, mitó kipro ye xu kpóá tamé lagè váyi. **5** Ke mi di frä cicile kidé pan filie ye ciaà, míyi miyra le lucie. **6** Léna, sòjagán alexandrie ye tòjihún. deka ke yiko italia. y cò mi dë më. **7** Mizón cia ji nè ñkeke nènèdè dòdòdò kéké ívá tèbò knido, aya ñdémòn nè mí nè mi nè míá yi ñkó o, ta mi tó kreta ye xukpóá ye kpákexó aya ñxoné le oa i vá do dë salmon kpánu më. **8** Mi dòjú ízón ciaji tó agéaŋú kéké ívádó fair havens lè tèbò lasé. **9** Mínó ciajoí kéké i gámè vayi yudatbwó didilaméñu zan cá vayi vòn vòn vá lè jíamé lè axuají. **10** Pòlù lè nù nè wó bë: míantò wó' ènù sùgbò ka dan hén lè míá monzonzon ilá më ñnyi agbànwo alo èhuan më nùwó dëdei o, amèdoó gbë lá téj ci më . **11** Vòà amë lè kuhuan kidé ehuntó á wó nyó nyón sò jagán ye ñkó wi Pòlù ye nyón. **12** Tòjí huawó gbandéxóá ñuyó kéké wá téj nòn lèna le vúvògamé ó ta dòá, amë sugbò nòn dëji bë míadí dòdò tañnyòò mía téj dò phoenix i ci lena lè vùvò gamë. **13** Phoenix lè nyi kreta ye tòjihun gbandéxò dëka, le nyindondoxó. Ké aya fáfá déká xocó à fodé vá á, amawó bubè yoó didia kà jéji. i wo dë ega kponkpóan dë ehuan më i, zón kreta ye gëa ñjù. **14** Kéké à lè zan, aya senjú déká xo có axukpoá ye fodé vë. **15** Ké aya lè dòn tòjihúán kéké igro à migbòjin ikpròe dò. **16** Mi dòjú izón kauda xukpóá ñjú i à krovía ñcí ci më o. **17** Wòccó à krovia do ejí idéke dë enújú ke wó le si bë miyjkà va ci syrthe ye có wéjí óá wóvrur avòà dë ejí i kpo aya xoxoa dò. **18** Ayaxoxoa senjú í dáya nè mí kéké ke éjukéa, amèké lè tòjihúán msawó tò à gbànwo fofò dècimë. **19** Ye nyicøa mëá wó fónú kë lè huán më awò see cònnjgbìn dë cia më. **20** Ké aya cúá lè xo í mí ñgbë kpò nyidòn kidé wretiwíwó o kéké i ázan jèà èmènkpòkpò bù dë mì bë mì ñkàà gbë gán o. **21** Ké wó gbë dú kpò idñdià, Pòlù có í lè nù nè wò bë: tinyewò, ñnyibè mímë së tinj nyó i mi ci kreta, á nyi bë enú' vèvè ñnáwó mi i mià nùwó see lá bú o. **22** Ífia mágó ñúsèn mí bë tòjihúán lá téj cí cia më vò à, amèdè yé gbë ñná ci më o. **23** È zàn lè nè àn Mawu ye ñedòtò , kë më ñlè i ñ lè sèn ca. **24** Lè nùbè :< ñká vònvnò o kpò wò ka kprò wó yi césar gbë, Mawu lè yéé nù nyen wòwò wò më án cò ènù dësiaqé nè wo. **25** Càgbè ñna to áá, nònní nye wó nì dòjí, dò ñdó xçsè dë tij Mawu jí, í í ñ nyán bë nè nù wò á jò dë jí nyè sigbë Mawu nùi ñ nè. **26** Vò a nè mi yi kò kéké áá mi an ve cí ahúkpó déká ji.>> **27** Ij kéké wúinéatòmè án áhúà Andriatiqüe èci à lè hòn badabada, lè zan gán dò më, í tòjihun lè kpò bë yé wò lè tèbò ago. **28** Wò cò jijènu í sèj kpò tò a yé yiyimé í wó kpò mentru wui, kë wò gbè zón yi ñkó hué edèká á wó gbë cò jijè nù án dë ci më i lè kpò méntru amë wui atò. **29** Wò lè vònvnò bë yé wó ñká ku to jí hun an séj lò kpò o, í wó cò gavi ámènè í sèj dì dë tò a më í sa ka wò dë í sèj sa dë tòjihún án; í wó nè lè ñ nan kéké un kë i wò lè dòxòm dë. **30** Tòjihun kutò a wó lè jí tòxó nè wó á nòntè lè to a jí kidé susú bá wò á gbë èhunán dë lè ñ nan, í wó lè dò ayée bë yée yoó ka ve dì cótí wó dë ñkò nè yé wò à cò hun i sèj ciká dë lè ñnan. **31** Vò à Pòlù lè nù nè àhùàgan kidé sò ja wò bë:< amè ñnan wó' ñlè hun án më án, wó ñka xò mi dá gbë o>> **32** Ké i nu nè an, sòja wò coka wò i èhun an tò zonzon. **33** Èñun kë gbè nòn fùùn, í Pòlù yò wó bë wó á vá xò ènù dudu.<< i nu nè wó bë **34** :Ègba í lè nyín ñkéké wúinéantò sòn ùn kë mi lè nòntè kpò xíxàá ènù mandú mandú. To kúkú dèdè më án, mi xò ènù nè mi an du; cagbë ènù dudi í nyin agbë; í èdà èkú déká ñkaá nyón lè tá nè mi o>> **35** Ké i nu ènyo lá' wo ve áá, ècò kpónón í yra lè Mawu yémènuvèvèmè lè wo ñkó ; i men nè wó í wó tò dudu. **36** I wó xò ènù dudu a kidé áyé títe . **37** Èdi amë amènè le kadrè më i lè tòjì hun an mèi va iì kò. **38** Ké wó kpò ènù i lè dû á, ènan i tòjihún án ñgbë kpén o, cagbë wó lò yòvò wò kë lè, hun an më wó kò dë ahúmè. **39** Ké èñkéké á wo ñgbë lè kpò anyingbán jèśio vò a wò lè kpò gbájájí déká kidé ahú tó í wó lè biò wò dèkiò së bë yë wò á tèj ku hun tó l ñnàn an. **40** I wó tú k aa wó i dë è nù kë nàn í tòjihún án nòntè lè axù á ji í trò dò àvòn kë nàn nè i tòjihún án zonné í wó túta agè tò. **41** Vòa , kë wó yikò agè á tó áá axua yé kancé amèvë va dò go wó i zán hun án dë akpàdékà . Èhun an yé zanzán dë akpàdékà nán bë è hùn àn cí lè ñnàn. axù á yé dán wòwò nan bë tòjihunn àn tò gbàngbàn cò ñgbë. **42** Sòja wò susù i nyin bë yé wò à wu gamènontò à wò sée lè hun àn më cagbë nè amèdè ñkà xùtò í sì o. **43** À hùàgan, cagbë nè a tèj xò Pòlù dagbë àa ègbè nè yé sòja wò bë wò kà wu wò o wò á gbë àmè sì à më dë nè wò à xùtò dò. **44** Sè ñyi jí à, amèké wò ñ nyàn tò xùxù awò cò atípkakpa kë wò krèn dë ci a jí à wò i zón jí kéké i và agètò.

Chapter 28

¹ Mìvá do dé àxùkpóà ji (àbràkpá) kej gbòxí í vá nyá bé wóyónè léenà be malta ² Leléna towo nyō adé dé miájú. Ke écí leja, i vuvbó lewòata, wó bòzò némí be miáxú. Wóxomí i kpede miajú. ³ Ké Petro có ánáke déká de ézoaməa, édà qeka do le anakea mə i tro de alɔmə càobe zozoatò, ⁴ Ke ameawó kpó edā kpótó ñnà tródé yé gbétinuā, wóle nú nə naidekiwó be: Aməwutó i amelá la nyí kòkòkò, étejú do ábrákpá cóaxùamə, gañke kójo dodo qótóà njji be, ná yi àgbéa ji o. ⁵ Gañke, ehùhù àlò, i edā gején dé ezòámə, i enudé ñwè o. ⁶ Aməawó le kpó emō be akən qù i àgején ikú zédéká. Ke wó le kpómō kéké ivā le dñjdià, enúdé ñle wò Petro oa, wótró susu itó núní be, Mawu dágwó i ànyi. ⁷ Áməgáxocíci dékà le àxukpóà ji yé lkò inyi pudio, yéxó tebò léná, éxò mí nyɔngbi i mi zen gbó nə ñkeke amətō. ⁸ Evámə be publio ye məgā le mrenxó de, qobe àsra lée, (huevó)lée), ilé de àdōmə ca, Pɔlu yi gbò, i xode, i dásí de ji i yɔdɔe. ⁹ Le enùjɔjɔ ila yi ñgbea, dōnɔ ke le áxùkpóà ji awo see tó Pɔlu gbo vavá, i ida edò nə wó. ¹⁰ Klodé bùbù miánu, ināmi énú sugbawó, i ke midó tɔjihù ika cóà, wóco enù de siade ke miá téjú va hiñ de ehūamə né mi. ¹¹ Le wreti amətō yé ñgbeá, midó éhú qeká kejñ wójɔrɔ dō be: Zeus viwo. Tɔjihüa có Aleksandria wá ci axúkpóà ji le vùvò gaməa. ¹² Ke mivá qó Sirakusaa, míñ léná nə ñkeke àmətō. ¹³ Ke micó léná, mívadó Regio, ye ñkegbeaməà, aya déká xo có àfode, le ñkeke eveató jia, mi vaqo Puteoli. ¹⁴ Míkpó nōví dékawó lenà, i wó de kuku némibé mia nō yewó gbo, ixo ñkeke adré. Ke micóà, mi tùtà, Roma. ¹⁵ Ke, nōví ke le Romawo se, be migbonōa, wóva dógomí le kéké Apio fi mə kiđe aməjró zənxó amət̄awo mə bē yewo àkpó mí. Ke Pɔlu kpó nōviawoa, ede akpé nə Mawu, i ido ñusen. ¹⁶ Ke midó Romà wò qəmòn nə Pòlù bē` nànòn qekiasí vo a wó qə sajawò bē wàlə jo ñú. Ye nyɔməa, Paolo yo yuđatèwò məganxò wó bo i bé: ¹⁷ Nɔvinyəwo, tò gbò bə nyəjwɔnu manyòn qə o, kpo, ñəj da lə mìa təgbawò se dè jio a, mìa tə wò tiј də gá kpámə le yerusalem i coŋ dasi nə romatəwo. ¹⁸ Ke wó vá kunyɔan mə kitò a, wová dè dəsii bē nyə ñwo enúdə kə jə nə ekù o, i wòjibé yewà gbè ñdé. ¹⁹ Yúdátowó gbè wónú wɔwɔa ná keku ñvá be roma ye fiɔgan cesar ñtá ná co ny ɔməj tógbó bē nyəj nü nyɔvɔen qə dè mìan dua ñú o. ²⁰ Enúkə də i ñleji bē mákpó mí nə má xo nu kiđe mìan nə, qibé israël viwó i dò i wó dègaŋ qé. ²¹ Wó qónjú nən bé: Míawó mí ñxɔ wémá qá có yúda ku có eñuwò aló amədé ñcó yúda ivá nü enyɔvɔen qé có nuwò o. ²² Ífia mi ji bá míase tó susu qobé amewó lə xonu có tɔoháñú le àfisiàfí. ²³ Wóqó ñkeke nə wPɔlu ke ñkækəa suan, aməwó see va bo də Pɔlu gbo ləfi izəan. Edə Mose ye sea, Mawu gbəfan qət̄owó wémáá, Mawu ye fiɔqdu kiđe aməkə Yesu nyia mə nEWÓ. Elə qəgɔmə nEWÓ có nyidín kəkə ezandó. ²⁴ Amədowó kađe enyɔ kə ilə núa jí vɔa amədəwo ñká qə ji o. ²⁵ Ké mámán vá wòməa, gbɔxò nə wá kakaà, Pòlù nu nə wò bē gbɔngbɔn kɔ kɔa yə nyɔ jɔ kə ixonu nə mìan togbiwo to Mawu gbəfan qət̄ò yesaya ji bə. ²⁶ Yi nə nà ve nü nə wò bə: mìan see kiđe mìan tówo, vɔa mì ñná səgɔmə oo, mìan kpɔe gàn vò à mi ñnà dəsii oo. ²⁷ Dóbè dukɔan yə susù kù ye tówó kú, i wó mìèn ñkúví nə ñnyi enə aá wánənə lə sətónú ilə kpò ñunú í wó susuwó álə sə núgɔmə nə wátrò də eñùnyə nə ma dadòñəwó Enyɔ kə mi lə gbəa qò amə bù ləmə kə ñnyi yudátòawó o gbo i wo xɔe. ²⁸ Pòlù wu yə nyɔan nu bə Enyɔ kə mi lə gbəa, qò amə bù ləmə kə ñnyi yudátòawó o gbo i wo xɔe. ²⁹ Ki inu enəa yudatòwò yi ivé le nyɔan kpò. ³⁰ Pòlù hájáxɔ lə afidèkà i nɔn lè na nə xovə aməkə vá nə gbɔa wóá, exonə wó see. ³¹ Í na lə dəgbèfan Mawu ye fiɔqdu xə mɔn nən o.